Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 47 — Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 — New York, N. Y., Lapkričio-November 22, 1940 — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 — Vol. XXXI

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

Stalinas, kaipo Hitlerio pakalikas

Sovietų Rusijos vyriausias komisaras Molotovas tris dienas viešėjo pas Hitlerį Berline ir kalbėjosi su juo išviso apie septynias valandas — per vertėją, nes Molotovas nemoka vokiškai, o Hitleris nemoka rusiškai. Apie jų pasikalbėjimus oficialiai buvo pranešta tik tiek, kad apie viską jie puikiai susitarė. Jokių sutarčių matyt nebuvo pasirašyta, nes Molotovas apie viską turi pranešti savo bosui Stalinui, ir jau Stalinas nuspręs ką pasirašyti.

Molotovo lankimąsis pas Hitlerį pabrėžia dar didesnį Rusijos komunistų susidraugavimą su naciais ir fašistais, prieš kuriuos jie kitą syk žadėjo kovoti ir net kariauti. Naciai ir fašistai taipgi čia parodė savo nusilenkimą komunistams, kuriuos jie buvo susitarę naikinti. Vienok matoma yra, kad nacių nusilenkimas komunistams yra ne toks didelis kaip komunistų naciams.

Dabar naciai jau gali mažai tesiskaityti su komunistais. Prieš karą jiems buvo labai svarbu sulaikyti Staliną, kad jis neitų ginti Lenkijos. Tuomet Ribbentropas važiavo į Maskvą. Dabar Sovietų Rusija kenčia baimę, todel dabar Ribbentropas nebevažiavo į Maskvą, bet Molotovas važiavo į Berliną ir ten kalbėjosi su Hitleriu ir draugavo su nacių didžiunais. Padėtis paaiškėja iš to, kas pas ką važiuoja.

Molotovo važiavimas pas Hitlerį pirmiausia reiškė tą, kad Stalinas pripažysta Hitlerį kaipo jau laimėjusį karą, kad jį jau pripažysta Europos, Azijos ir Afrikos viešpačiu, kurs pasakys kas kuo bus ir kas ką turės Hitlerio "naujojoj tvarkoj". Kentėdamas baimę, Stalinas norėjo sužinoti iš savo viešpačio, ką jis toj "naujoj tvarkoj" reikš ir ką galės gauti.

Pripažindamas Hitlerį už laimėtoją, Stalinas norėjo tik aiškiai sužinoti, kokios naujos pagelbos Hitleris iš jo reikalaus. Drebėdamas už savo kailį, Stalinas išanksto sutinka daryti viską, ko tik Hitleris iš jo pareikalaus. Hitleris turi apsupęs Staliną iš visų pusių. Suomijoj stovi Hitlerio kariuomenė, taip pat ir Rumanijoj.

Hitleriui dabar reikia, kad Turkija neitų pagelbon Graikijai ir kad Turkija leistų nacių kariuomenei eiti per Turkiją į anglų teritoriją, į Iraqą, Palestiną ir Arabiją. Hitleris nori gauti Turkiją savo pusėn be karo, ir tą jam gali padaryti Stalinas. Tai be abejo buvo pirmiausias Hitlerio reikalavimas pastatytas Molotovui. Jeigu jie susitarė apie "viską", tai jie pirmiausia turėjo susitarti apie Turkiją. Išrodo, kad Stalinas pasakys, jei dar nepasakė, Hitleriui: "Daryk su Turkija ką nori, aš tau nekliudysiu". Tai mažių-mažiausia. Bet iš Stalino Hitleris dar ir tiesioginės pagelbos galės gauti, ne tik "nesikišimo".

Hitleriui dabar reikia daugiau maisto iš Rusijos, ypač kad maisto iš Hitlerio reikalauja badaujanti Ispanija. Jeigu Ispanija negaus maisto iš Hitlerio, ji visiškai negalės pagelbėti Hitleriui jo kare prieš Angliją. Todel Hitleris reikalauja iš Stalino greito išpildymo senos ekonominės sutarties ir padarymo naujos. Tą reikalavimą Stalinas jau pilnai priėmė. Dar daugiau. Stalinas sutinka pirkti maistą ir net mašineriją iš Amerikos, kad paskui tuos visus pirkinius atidavus Hitleriui. Jeigu Amerika neapsižiurės, Rusija stiprins Hitlerį Amerikos produktais.

Hitleris nebeturi ką daugiau duoti Stalinui už jo pagelbą. Anaiptol, Hitleris dar norėtų iš Stalino pasiimti bentgi Ukrainą. Už tai Hitleris nurodinėja Stalinui, kad jis gali pasiimti Afganistaną ir Iraną, o jeigu nori tai net ir visa Indiją. Sako, Indijos nenori Japonija, o kada Anglija tampa sunaikinta, tai kodel-gi Indija negalėtų buti Stalino provincija su 300,000,000 gyventojų?

Taip Hitleris su Molotovu dalinosi visu pasauliu, abudu pilnai įsitikinę, kad Anglijos jau taip kaip ir nebebutų ir kad Amerika nieko nereiškia. jų.

Hitlerio diplomatinė trategija

Hitleris tolesnį karą rengia diplomatiniais žygiais. Molotovo atvykimas į Berliną buvo Hitlerio diplomatinis laimėjimas. Po Molotovo pas Hitlerį į Berchtesgaden tuojaus atvyko Bulgarijos karalius Borisas. Tas reiškė, kad iš Stalino pusės Hitleris nebeturi kliučių savo planuojamam karo žygiui prieš Angliją per Turkiją. Hitlerio kariuomenei reiks eiti per Bulgariją, tai Hitleris pasikvietė pas save Bulgarijos karalių. Jo diplomatinis laimėjimas su Bulgarijos karalium yra užtikrintas. Bulgarija, kur yra daug rusiškų komunistų, žiuri į Rusijos pusę, bet naciai ginkluoja bulgarų kariuomenę ir slaptai turi pilną savo kariuomenės Bulgarijoj.

Pas Hitlerį vėl lankėsi Ispanijos užsienių ministeris Suner, matyt, norėdamas gauti Hitlerio užtikrinimą, kad gaus maisto Ispanijai šiai žiemai. Gavusi maisto iš Hitlerio, Ispanija galės stoti į karą, kada tik Hitleris jai liepš. Maisto Ispanijai Hitleris jau turi užtikrinimą gauti iš Rusijos.

Hitleris savo diplomatinius laimėjimus dabar labai lengvai gauna, labiausia ačiu Stalinui. Todel pavasarį jis tikisi buti su savo armija franciuškoj Syrijoj ir iš ten užkariauti nuo Anglijos Palestiną ir Arabiją, atkertant Angliją nuo Indijos.

Hitlerio kerštas

Už tai kad anglai buvo paleidę kelias bombas į karčiamą Muenchene, kur Hitleris kalbėjo naciams, pereitą savaitę naciai bandė išnaikinti seną pramoninį Anglijos miestą Coventry. Penki šimtai Hitlerio bombnešių visą naktį be paliovos mėtė milžiniškas bombas ant Cocentry miesto, ir jį paliko ugnyje ir griuvėsiuose. Bombos buvo mėtomos be jokio atsižvelgimo kur jos puls. Sakoma, kad 1000 žmonių buvo užmušta. Ant rytojaus taip pat smarkiai ir taip pat be jokio atsižvelgimo naciai mėtė bombas ant Londono. Bet Londonas yra geriau ginamas.

Atsikeršijimui už Coventry bombardavimą anglai visą naktį bombardavo Hamburgą. Už tai naciai pradėjo rengtis prie tolesnių kerštо bombardavimų. Tais kerštо bombardavimais, jeigu jie taip toliaus bus tęsiami, gali buti į griuvėsius paversta daug miestų ir Anglijoj ir Vokietijoj.

Oro karas tarp Vokietijos ir Anglijos ėjo toliaus be jokios paliovos ir be numatomos pergalės iš vienos ar iš kitos pusės. Vokiečiai sugriovė bombomis dar daugiau fabrikų Anglijoj. Anglai kas nakt bombarduoja ir gaisrais nušviečia visą Francijos pakraštį. Havre porte ir mieste del anglų bombardavimo gyvenimas pasidarė nebegalimas, ir gyventojai iš Havro pradėjo skubiai kraustytis.

Graikų karas

Graikai toliau stebino pasaulį savo narsumu ir galėjimus pilti į kailį fašistų kariuomenei. Visą savaitę graikai vijo italus iš savo žemės ir į pabaigą savaitės nei vienos italų kariuomenės dalies nebeliko Graikijoj, nors paklydusių italų kareivių dar buvo pilna kalnuose. Juos graikai gaudė ir ėmė nelaisvėn. Italai pasitraukė Koritzos apielinkėn Albanijoj. Graikai pradėjo mušį už Koritzos paėmimą. Italai čia jau spėjo susiorganizuoti ir atsiremti prieš užpuolančius graikus. Į pabaigą savaitės mušiai už Koritzą tebėjo, ir graikai tikėjosi paimti Koritzą, kuri italams yra svarbi kaipo amunicijos sandėlių centras. 132 italų tankos bandė pabėgti nuo graikų į Jugoslaviją, bet graikai tas tankas sustabdę ir didžiumą jų pasiėmę. Kaikuriose vietose graikai šaudė į italus iš kanuolių, kurias buvo atėmę nuo italų. Negalėdami graikų sumušti ant žemės, italai mėtė bombas iš orlaivių ant Graikijos miestų.

Italų bombnešiai taip pat mėtė bombas ant Jugoslavijos teritorijos ties Kiševo miestu, paniekindami Jugoslavijos neutralumą.

Smugis italų laivynui

Pereitą savaitę anglai turėjo bene pirmutinę "linksmą" žinią šiame kare. Anglijos laivynas su savo bombnešiais iš oro užpuolė Italijos karo laivyną, pasislėpusį Taranto uoste. Orinėmis torpėdomis anglai beveik visai paskandino vieną didelį italų karo laivą ir du karo laivu smarkiai apgadino. Tai buvo didieji Italijos karlaiviai, vienas 35,000 tonų ir du 23,622 tonų. Tuo pačiu užpuolimu buvo sugadinti du kruzeriai ir du laivai medžiagai vežti. Anglų karo laivynas tą pačią dieną užpuolė juroje italų transportus, kurie vežė kariuomenę Albanijon, o dieną prieš tai buvo užpuoles italų transportus plaukusius Afrikon į Libiją.

Del šitų Anglijos laimėjimų Mussolini turėjo net kalbą pasakyti. Jis pripažino, kad anglai sugadino tris didžiuosius italų karlaivius, bet sakė, kad vienas bus pataisytas per ilgesnį laiką, o kiti du busią pataisyti greit. Mussolini savo kalboj parodė didelę neapykantą Anglijai ir šaukė, kad Anglija turi buti sunaikinta, kaip Rymas kitą syk sunaikino Karthageną. Su graikais jis sakė apsidirbsiąs, nors tai imsią mėnesį, du mėnesius ar net ir visus metus. Iš ko matyt, kad greitai sumušti graikus jis nebesitiki. Pradėdamas karą prieš Graikiją, jis buvo įsitikinęs, kad Graikija bus po jo padu į savaitę laiko.

Lotaringijos francuzų nelaimė

Nežiurint į Lavalio pataikavimą naciams, Berlinas davė žiaurų įsakymą Lotaringijos francuzams, kad jie turi tuojaus išsikraustyti iš Lotaringijos ir gali eiti arba į buvusios Lenkijos žemę arba į neokupuotą Franciją. Francuzai sudaro du trečdaliu Lotaringijos gyventojų. Vokiečiai tokį įsakymą davė visai nieko apie tai nei nepranešę Francijos valdžiai Vichy mieste. Petaino valdžia pasiuntė savo protestą prieš tai Vokietijos valdžiai. Lavalis sakė, kad jis užglostysiąs tą dalyką. Bet visvien francuzai iš Lotaringijos turi kraustytis lauk. Vokiečiai neduoda francuzams nei dienos prisirengimui į kelionę. Jie turi palikti savo tėviškes tą pačią dieną kaip gauna įsakymą, ir negali su savim vežtis jokios savo mantos. Niekas iš francuzų nepasirenka Lenkijos. Visi bėga į Franciją. Išvarytų iš Lotaringijos francuzų bus daugiau kaip pusė miliono dušių. Okupuotai Francijai tas padidina jos bėdas. Francijoj jau dabar yra penki milionai karo pabėgėlių, atvykusių į neokupuotą Franciją iš okupuotos Francijos, iš karo išnaikintų vietų, iš Belgijos ir iš Ispanijos. Tarp jų yra ir lietuvių. Vokietija dar vis tebelaiko nelaisvėje 1,800,000 francuzų kareivių. Kada jie bus paleisti, jie irgi vyks į neokupuotą Franciją, kur ir dabar jau žmonės gyvena didžiausiam skurde ir badas jiems žiuri į akis.

Manoma yra, kad vokiečiai pradėjo varyti iš Lotaringijos francuzus prispyrimui Vichy valdžios, kad ji išpildytų Hitlerio reikalavimus ir padėtų jam sumušti Angliją.

Laisvoji Francija

Jau visa Ekvatorialė Afrika yra generolo de Gaull kontrolėje. Naciai ir fašistai rodė susirupinimo apie francuzų generolą Weygandą, kurs yra Francijos valdžios paskirtu generolu šiaurinėje Afrikoje. Spėjama yra, kad ir generolas Weygand rengiasi pasipriešinti nacių taikos sąlygoms, atsimesti nuo Vichy valdžios, ir stoti į karą prieš Vokietiją ir Italiją. Jis betgi neprisideda prie generolo de Gaullo, kaipo vyresnis, bet jis priimtų generolą de Gaullą buti jo komandoj.

Vokiečių laivas pasiskandino

Iš Meksikos porto Tampico keturi vokiečių prekybiniai laivai bandė išplaukti su prekėmis į Vokietiją. Bet vos išplaukė iš Panuco upės, kiek paplaukę jura, ir pamatė, kad kokie tai karo laivai jų laukia. Tai jie tuoj pasisuko plaukt atgal, o vienas vokiečių laivas vardu Phrygia, 4137 tonų, matydamas, kad jį gali pagauti karo laivai, pasiskandino. Karo laivai neiššovė nei vieno šuvio. Nežinoma kieno tai buvo tie karo laivai, bet spėjama, kad tai veikiausia buvęs Suvienytųjų Amerikos Valstijų patrolis.

Thai žemė, arba Siamas

Į rytus nuo Indijos yra Burma, o už Burmos yra Thai žemė, kuri pirmiaus vadinosi Siamu. Už Thai žemės yra francuzų Indo-Kinija. Vietinėj kalboj Siemas visuomet vadinamas buvo Muang-Thai, kas reiškia laisvųjų žmonių karalystė.

Dabar Thai mobilizavo 100,000 kariuomenės ir pradėjo karą už atsiėmimą savo žemės Laos. Pelkėse tarp Thai ir Annamo pereitą savaitę pradėjo baubti kanuolės.

Thai norėtų pasilikti nepriklausoma "laisvųjų žmonių karalystė", bet ji verčiama yra pasirinkti tarp Anglijos su Amerika ir Japonijos. Anglija ir Amerika nori panaudoti Thai sustiprinimui savo apsigynimo prieš Japoniją pietiniame Pacifike. Japonija paleido gandą buk Anglija ir Amerika jau darančios ar padariusios militarinę sutartį su Thai karalyste. Bet Anglija ir Amerika tą užginčijo. Japonija tuo tarpu grąsina Thai karalystei, kad pasiduotų Japonijos įtakai, nes kitaip Thai pražus.

Tuo tarpu prasidėjęs Thai karas yra vietinio pobudžio. Bet netolimoj ateity Japonija ten gali pasirodyti su savo kariuomene.

Darbo unijų konvencijos

Šią savaitę prasidėjo konvencijos dviejų Amerikos darbo unijų susivienijimų: C. I. O. ir Amerikos Darbo Federacijos. C. I. O. konvencija yra laikoma Atlantic City, N. J., o A. D. F. konvencija New Orleans mieste Louisianoj.

C. I. O. unijų susivienijimo prezidentu iki šiol buvo John Lewis, mainerių unijos prezidentas. Amerikos prezidento rinkimų kampanijoj jis stojo už Willkie ir pasakė, kad jeigu Rooseveltas vėl bus išrinktas į prezidentus, tai jis, Lewis, rezignuosiąs iš C. I. O. prezidentystės. Pinigų žvilgsniu tas jam nieko nereiškia, nes jis algą gauna iš mainerių unijos ir savo vietos mainerių unijoj jis neišsižada. C. I. O. konvencijoj delegatai iki šiol vedė dideles politikas apie palikimą ar nepalikimą Lowiso prezidento vietoje. Jeigu Lewis išpildys savo pažadą, tai jo vietą C. I. O. organizacijoj užimtų Murray, kurs yra priimtinas ir Lewisui ir Hillmanui. Tas duotų pagrindą C. I. O. susiartinimui su Amerikos Darbo Federacija. Žinodama tai, Amerikos Darbo Federacija savo konvencijoj rupinasi išdirbti tinkamas sąlygas, kuriomis C. I. O. ir A. D. F. dirbtų išvien arba susivienytų. Prezidentas Rooseveltas atsišaukė į abi darbo konvencijas, kviesdamas darbininkus prie vienybės.

SLA Trečias Vajus

SLA vice prezidento, J. K. Mažuknos žodis į lietuvius jaunuolius

Gal but nėra tokios lietuvių organizacijos, kuri nebutų susirupinus Amerikos lietuvių jaunuoliais, kad galėjus kodaugiausia jų pritraukti prie savęs. Todel yra daug planuojama organizacijų susirinkimuose ir daug rašoma laikraščiuose, kad to jaunimo nepaleidus nuo savęs ir kad tas jaunimas pasilikt į gerais lietuviais, užimant visą senųjų lietuvių pradėtą darbą ir jį vedant lietuviškoje dvasioje.

Taip, visi senesnieji lietuviai trokšta matyti, kad jų ilgų metų sunkus darbas lietuvių organizacijose nežutų jiems pasimirus, bet butų iš jo nauda busimai kartai, tai yra musų jaunuoliams.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kaipo viena iš senesniųjų ir didžiųjų Amerikos lietuvių organizacijų, yra kodaugiausiai jaunimo klausimu susisirupinęs. Jaunuolių klausimas yra keliamas kuopų susirinkimuose, apskričių suvažiavimuose ir SLA seimuose. Keliant tą klausimą, daromi planai, kaip visą Amerikos lietuvių jaunimą palaikyti lietuvių dvasioje. Del to SLA seimai paskiria nemažas sumas pinigų ir kiekviename seime yra išrenkama komisija, vadinama Jaunuolių Komisija, kurios pareiga yra rupintis jaunimo reikalais ir daryti tinkamus planus pritraukti jaunimą į musų Susivienijimą.

Senesniųjų lietuvių yra noru ir troškimu matyti kiekvieną lietuvį — vaikiną ir merginą — esant geru lietuviu. Senesnieji lietuviai, gali buti, galvoja apie čia gimusį jaunimą, todel ne visuomet susitaikoma su vienokių planų išdirbimu, kaip prieiti prie jaunimo. Bet jaunuoliai turėtų žinoti, kad visų senesniųjų lietuvių yra geri norai del jaunesniųjų lietuvių. Todel visų jaunuolių pareiga yra ateiti į lietuvių organizacijas ir pradėti veikti tuos darbus, kurie iš jų yra taip labai pageidaujami.

Laike SLA Trečio Vajaus yra skiriamos specialės dovanos del jaunuolių, kurie daugiausiai pasižymės Susivienijimo gerovei. O pasižymėjimas gali buti prirašant kodaugiausiai narių į Susivienijimą (daugiausiai jaunuolių), parašymas gerų agitatiškų raštų apie Susivienijimą laike šio vajaus, ir tt.

Susivienijime mes turime Jaunuolių Komisiją, Susivienijime mes turime jau nemaža jaunimo, susidedančio iš profesionalų, inteligentų ir šiaip gerai išsilavinusių jaunuolių. Ta SLA Jaunuolių Komisija ir tas Susivienijimo jaunimas gali padaryti labai pasekmingu SLA Trečią Vajų, jei tik stotų į darbą pritraukimui prie SLA tų jaunuolių, kurie dar nėra jo nariais.

SLA Jaunuolių Komisija, SLA jaunuoliai, apsiimkite buti SLA organizatoriais laike šio vajaus ir prirašykite bent visus savo draugus ir drauges į musų Susivienijimą. Jei jums patinka buti SLA nariais ir jei jųs didžiuojatės savo organizacija — Susivienijimu Lietuvių Amerikoje — todel duokite progą ir savo draugams buti SLA nariais.

Bučiau labai dėkingas, jei senesnieji SLA nariai atkreiptų savo sunų ir dukterų domę į šį mano atsišaukimą ir paragintų juos stoti į musų Susivienijimą, tą didžiausią, turtingiausią Amerikos lietuvių apdraudos, pašalpos, labdarybės ir lietuvybės organizaciją. Esant liuosai valandėlei, pasikalbėkite apie šį reikalą su savo vaikais; perstatykite jiems, kas yra musų Susivienijimas ir ko iš jo gali tikėtis kiekvienas Amerikos lietuvių jaunuolis ir jaunuolė. Aš tikiu, kad jusų pastangos nenueis veltui.

J. K. MAŽUKNA,
SLA vice prezidentas.

Dar daugiau organizatorių

Šios savaitės pradžioje dar šios kuopos užregistravo savo organizatorius del SLA Trečio Vajaus:

Botyrius V., 35 kp., Wilkes Barre, Pa.
Bučinskas J. M., 50 kp., Binghamton, N. Y.
Morkunas J., 50 kp., Binghamton, N. Y.
Trepkauskas S., 66 kp., Ansonia, Conn.
Čukauskas J., 104 kp., Pittsburgh, Pa.
Kuizinas J., 104 kp., Pittsburgh, Pa.
Žemaitis A., 104 kp., Pittsburgh, Pa.
Žilinskas J., 104 kp., Pittsburgh, Pa.
Kasputis J., 212 kp., Kenosha, Wis.
Vaičeliunas S., 212 kp., Kenosha, Wis.
Lestovicz J., 215 kp., Hamilton, N. Y.
Cirulis Stasė. 134 kp., Chicago, Ill.
Menkienė Kastė, 134 kp., Chicago, Ill.
A. S. Trečiokas, 245 kp., Newark, N. J.
Preidienė D., 273 kp., Calumet City, Ill.
Galinskas A., 7 kp., Pittston, Pa.
Miliauskas A., 7 kp., Pittston, Pa.
Brazauskas J., 14 kp., Cleveland, Ohio.
Misčikienė M., 14 kp., Cleveland, Ohio.
Praškevičius A. M., 14 kp., Cleveland, Ohio.
Yuraitis J. P., 14 kp., Cleveland, Ohio.
Laban P., 124 kp., Hartford, Conn.
Yunevičius J., 116 kp., Swoyersville, Pa.
Čerauka S., 136 kp., Cleveland, Ohio.
Račaitis K. M., 158 kp., Springfield, Ill.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly

PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America

KLEOFAS JURGELIONIS
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States ------ $1.50
To Foreign Countries ------ $2.00

307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel.: LAckawanna 4-5529

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIŲJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:
Adv. F. J. BAGOČIUS, prez., 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.
J. K. MAŽUKNA, vice prez., 1325 W. North Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
DR. M. J. VINIKAS, sekr., 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
ADV. K. P. GUGIS, iždin., 3323 So. Halsted St., Chicago, Ill.
DR. S. BIEŽIS, dr. kvot., 2201 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
S. MOCKUS, iždo glob., 726 E. 7-th St., So. Boston, Mass.
B. MIKUŽIUTĖ, iždo glob., 2121 N. Western Ave., Chicago, Ill.

Įstatų Komisija:
DR. A. MONTVIDAS, 2400 W. Madison St., Chicago, Ill.
P. W. BIRŠTONAS, 205 W. Oak St., Shenandoah, Pa.
S. BAKANAS, 2404 Charles St., Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:
C. K. PIKIEL, 629 — 54-th St., Pittsburgh, Pa.
A. S. TREČIOKAS, 314 Walnut St., Newark, N. J.
ADV. K. S. ČELEDINAS, 6814 N. Broad St., Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:
REV. M. VALADKA, 1743 N. Sumner Ave., Scranton, Pa.
P. DARGIS, 25 Strauss St., Pittsburgh, Pa.
J. ŽEMANTAUSKAS, 130 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Skundų ir Apeliacijų Komisija:
REV. B. F. KUBILIUS, 2 Atlantic, St., So. Boston, Mass.
P. B. BALČIKONIS, R. F. D. No. 1, Kirkwood, N. Y.
ADV. A. LIDY, 7310 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:
DR. P. GRIGAITIS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
V. J. KOLICIENĖ, 1620 Beaver Ave., N. S. Pittsburgh, Pa.
M. VAIDYLA, 840 W. 33-rd St., Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:
DR. M. J. VINIKAS, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.
M. KEMEŠIENĖ, 3434 Howard St., Detroit, Mich.
H. KLIMIENĖ, 907 E. 130-th St., Cleveland, Ohio.

Sveikatos Komisija:
DR. P. ZALATORIS, 1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.
DR. S. A. SLAKIS, 6733 Crandon Ave., Chicago, Ill.

Jaunuolių Komisija:
O. ZORSKAITĖ, 1709 N. Main Ave., Scranton, Pa.
A. VAIVADA, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
S. RUPŠLAUSKIS, 100 Anderson St., Pittsburgh, Pa.

Prieglaudos Namo Komisija:
J. BRAZAUSKAS, 17909 Maplecliffe Rd., Cleveland, Ohio.
J. JARUS, 8813 Empire Ave., Cleveland, Ohio.
K. POCIUS, 12048 Halsted St., Chicago, Ill.

Aštuonetas tikrų krikščionių

NEW YORKO TEISME pereitą savaitę aštuoni jaunikaičiai tapo nuteisti į kalėjimą už atsisakymą registruotis priverstinai karo tarnybai, kaip reikalauja Selective Service įstatymas.

Kada Grand Jury iškėlė jiems apkaltinimą, jie buvo prašomi apsigalvoti ir sutikt užsiregistruoti. Jiems buvo nurodoma, kad jeigu jie yra priešingi karui, jiems nereiks šautuvo į rankas imti, bet užsiregistruoti karo tarnybai reikia. Jų atsakymas buvo, kad užsiregistravimas reiškia prisidėjimą prie masinės žmogžudystės, — su šautuvu ar be šautuvo, — tame skirtumo jie nematė.

Belaukiant teismo, juos perkalbinėjo advokatai, giminės ir net jų profesoriai, kurie Kristaus mokslą jiems išguldinėjo seminarijoj. Bet jie buvo griežti savo nusistatyme nesiregistruoti karo tarnybon.

Tie aštuoni jaunikaičiai buvo Union teologininės seminarijos studentai — patys geriausi studentai. Jie buvo pasirengę aiškinti Kristaus dorovės principus ir skleisti jo žmoniškumo dvasią protestonų bažnyčioje. Kiekvienas jų buvo baigęs kolegiją arba universitetą prieš įstojant į seminariją. Visi gražųs, sveiki ir tvirti vyrai — tvirti kunu ir dvasia. Tai buvo:

William N. Lovell, 26 metų amžiaus, baigęs Yale universitetą, Union Teologinės Seminarijos studentų prezidentas;

David Dellinger, 25 metų amžiaus, taipgi iš Yale universiteto;

Joseph G. Bevilaacqua, 24 metų amžiaus, iš Tufts kelegijos;

Howard E. Spragg, 23 metų amžiaus, taipgi iš Tufts kolegijos;

Meredith Dallas, 23 metų amžiaus, iš Albion kolegijos;

Donald Benedict, 23 metų amžiaus, taipgi iš Albion kolegijos;

Richard Wichlei, 23 metų amžiaus, iš Syracuse universiteto;

George M. Houser, 24 metų amžiaus, iš Denverio universiteto.

Teismo dienoj į teismo kambarį susirinko susirupinę jaunikaičių giminės, jų mokytojai ir jų draugai studentai. Rimta tyla užviešpatavo, kada atėjo teisėjas Samuel Mandelbaum ir jaunikaičiai buvo pašaukti stoti prieš teisėją.

Kaltintoju buvo U. S. advokatas J. T. Cahill, bet jo darbas buvo tik formalumas, ir išrodė taip visai nereikalingas.

Apkaltintųjų advokatu buvo adv. K. Walzer, bet ir jis buvo čia tik del formos. Jis pasakė teisėjui, kad jo klientai *NEGALI* registruotis, nes jie nieko bendra negali turėti su masine žmogžudyste vadinama "karu". Jis pridurė, kad kaipo gynėjas jis yra labai nepaprastoj padėtyj, nes nei vienas iš aštuonių teisiamų jaunikaičių nenori prašyti jokio pasigailėjimo.

Trumpus pareiškimus teismui padarė kiekvienas teisiamųjų. Jie citavo Kristaus žodžius iš evangelijų, jie rėmėsi neužginčijamomis Kristaus teisybėmis.

Bet teisėjas kalbėjo savo. Jis kalbino juos atsisakyti nuo savo nuosprendžio ir sutikt užsiregistruoti. O tas reiškė jiems, kaip atsisakyti nuo Kristaus. Prieš padarant nuosprendį teisėjas davė jiems paskutinę progą priimti jo patarimą. Jie visi atsisakė.

Jie visi buvo nuteisti vieniems metams ir vienai dienai į federalį kalėjimą. Teisėjas jiems pasakė, kad ir kalėjime jie dar gali apsigalvoti, ir jeigu kurs sutiks užsiregistruoti, tai tą jis tuojaus paleisiąs iš kalėjimo. Į jaunikaičius tai nepadarė jokio įspudžio.

Jų gyvenimas kaipo kriminalistų kalėjime prasidėjo tuojau.

Taip dabartinė "civilizacija" teistų ir nuteistų patį Kristų, jeigu jis savo asmenyje tarp musų butų.

> "Jųs girdėjote, kad seniesiems pasakyta: *Neužmušk;* o kas užmuštų, bus smerktinas teisme. Aš gi jums sakau: Kiekvienas, kurs pyksta ant savo brolio, bus smerktinas teisme..
>
> "Jųs girdėjote, kad buvo sakyta: Mylėsi savo artimą ir nekęsi savo neprietelio. Aš gi jums sakau: Mylėkit savo neprietelius, gera darykite tiems, kurie jusų nekenčia...
>
> "Ir kiekvienas, kurs girdi šituos mano žodžius, bet jų nedaro, bus panašus į kvailį, kurs pastatė savo namus ant smilčių. Lijo lietus, upės patvino, putė vėjai ir ištiko tuos namus, ir jie sugriuvo, o *jų* griuvimas buvo didelis".
>
> (Jezaus Kristaus žodžiai iš Mato evangelijos)

Ir taip dabar griuna tie namai — vadinami "civilizacija" — kuriuos kvaili žmonės pastatė ant smilčių, *GIRDĖDAMI KRISTAUS ŽODŽIUS, BET JŲ NEDARYDAMI.*

Tą mums sakyte sako tie aštuoni prakilnųs jaunikaičiai, kurie kaip kriminalistai dabar turi sėdėti pseudo-krikščioniškos valstybės federaliame kalėjime.

Šelpimas nukentėjusių nuo tiranijos ir karo lietuvių

NELAIMĖ, kuri ištiko žmoniją, paliečia mus visus, paliečia kiekvieną tautą ir kiekvieną žmogų — visur, kur tik žmogus vartojo geležį ir auksą kito žmogaus žudymui ir pavergimui.

Išsilaikymo instinktas mus verčia saugotis tų žmogžudingų jiegų, kurios stumia žmoniją į pražutį. Saugotis patiems ir ištiesti broliškos pagelbos ranką tiems, kurie žusta ir kenčia, žiauriai tiranijai siaučiant.

Amerikoj kol kas žmogžudingos jiegos mažai dar mus palietė ir tiranija čia dar musų nepasiekia. Labai gali buti, kad ateis ir musų eilė. Labai gali buti, kad netolimoj ateity ir mes kentėsime ir busime pabėgėliais ir šauksimės pagelbos. Bet kol dar mes nesišaukiame pagelbos, mes girdime, kaip musų broliai lietuviai šaukiasi musų pagelbos iš anapus jurų. Ar mes pasiliksime kurti į jų balsą? Ar mes nei pirštu nepajudinsime, kad ištiesus jiems pagelbos ranką?

Ne, tokiais beširdžiais mes rodos niekad nebuvome ir nesame.

Nėra abejonės, kad mes neištesėsime tokią didelę pagelbą duoti, kokios reikia išgelbėjimui visos žustančios tautos. Dėja, daugelis tukstančių musų giminės žmonių greitu laiku bus išblaškyti, nukankinti ir iššudyti po visą Stalino Rusiją. Mums skauda širdį mąstant, kad šioj valandoj mes jiems jokios pagelbos suteikti negalime, nes tirono jiegos yra perdidelės. Dėja, du milionai musų tautos žmonių bus į nieką paversti, nualinti fiziškai ir sutriuškinti moraliai pačioj Lietuvoj. Tas reiškia musų tautos pražutį ir vieną didžiausių skriaudų žmonijai.

Bet kad musų tautos nelaimė yra tokia didelė, mes negalime visai rankų nuleisti. Anaiptol, mes turime visomis savo jiegomis veikti ir pulti gelbėti tuos musų tautos žmones, kuriems dar galime teikti pagelbą ir kuriuos galėtume dar išgelbėti.

Kada tik atėjo Lietuvos pavergti tironas su kruvinaja vėliava, daugelis lietuvių pabėgo iš Lietuvos į kito tirono žemę, į Vokietiją. Jie pabėgo visko netekę ir viską palikę. Mes jau girdėjome, kokiame varge ten atsidurė Lietuvos pabėgėliai.

Dabar, Sovietų kareiviams saugant rubežių, bėgimas iš Lietuvos pasidarė baisiai pavojingas. Mirtis gręsia kiekvienam, kurį tik pamato raudonarmietis. Bet ir tokio pavojaus akyvaizdoje bėgimas iš pavergtos Lietuvos nesustojo. Jeigu tik butų galima, dabar bėgtų iš Lietuvos visi Lietuvos gyventojai, net ir tie, kurie buvo parsidavę bolševikams. Nepaisydami beveik tikrai laukiančios jų mirties, dabar bėga tiktai narsiausieji, bėga tie, kurie bevelija mirti negu komunizmo vergijoj kentėti. Mes gauname žinių, kaip daugelis Lietuvos studentų buriais ir pavieniui šlaužte šliaužia per rubežių į prusus, galvos nuo žemės nepakeldami, ir kaip daugelis jų žusta nuo komunistiškų kulkų. Retai kuriam iš jų pasiseka po daugelio mylių šliaužimo pasiekti prusų žemės ar Klaipėdos.

Taip atbėgusių Vokietijon lietuvių skaičius didėja. Tarp Lietuvos pabėgėlių Vokietijos koncentracijos stovyklose yra daug Lietuvos rašytojų, redaktorių ir laikraštininkų ir studentų. Jų vargas Vokietijoj yra didžiausias. Mechanikai ir amatininkai dar yra imami į darbus, kuriuos moka dirbti. Bet plunksnos darbininkai ir studentai yra statomi prie sunkiausių juodųjų darbų, kaip pavyzdžiui ravų kasimas. Jie visi gyvena pusbadžiu ir neturi kuo apsivilkti. Žiemai atėjus, jie turės iššalti, nes nei vienas neturi jokio šiltesnio drabužio. Jiems yra reikalinga pagelba ir greita pagelba. Jie žus visi iš skurdo, šalčio ir nusiminimo, jeigu mes neištiesime jiems broliškos pagelbos rankos ir tai labai greitai.

Bet ne tik Vokietijoj yra žustančių Lietuvos pabėgėlių ir žmonių, kurie Lietuvon nebegali gryžti. SLA prezidentui F. J. Bagočiui tik ką atėjo laiškas nuo Francijos badaujančių lietuvių, Lietuvos studentų, kurie Lietuvon nebegali gryžti. Marselio mieste neokupuotoj Francijoj lietuviai studentai įkurė komitetą šelpti lietuviams Francijoj. To komiteto vardu jo vedėjas rašo SLA prezidentui sekamai:

> "Po Lietuvos tragedijos lietuvių padėtis užsienyje pasidarė visai tragiška. Sugryžti į tėvynę uždarytos durys, gi pasilikti Prancuzijoje nebeįmanoma, nes nėra lėšų iš kur butų galima pragyventi. Pati Prancija, pergyvenusi tautos tragediją ir kenčianti, nebegali padėti kitiems, suteikti bet kokios pagelbos...
>
> "Komitetas turi garbės kreiptis į Tamstą, pone Prezidente, prašydamas Tamstos malonaus sutikimo ištiesti pagelbos ranką lietuviams studentams Prancuzijoje, kurie neturėdami lėšų, kenčia badą ir skurdą.
>
> "Čia darbo bet kokio gauti negalima, išvažiuoti į kitą kraštą taip pat, gi lėšų pragyvenimui nėra. Iš čia suprantama, kokia išeitis laukia to jaunimo, kurs vyko į Prancuzijos mokyklas įsigyti aukštojo mokslo.
>
> "Didžiai gerbiamas prezidente, prašau iš širdies įeiti į lietuvių studentų tremtinių realią ir skaudžią padėtį ir ištiesti pagelbos ranką. Materialinė pagelba skubiai, labai skubiai reikalinga.
>
> "Už ką nuoširdžiai ir giliu jausmu dėkojame.
>
> "Pone prezidente, ar nebutų galima surasti budų išvykti Amerikon ir dirbti atstatymo Laisvos Lietuvos idėjai. Prašytume surasti asmenų, kurie išduotų affidavitą..."

Tai yra klaikus atsišaukimas. Tai yra žustančių žmonių atsišaukimas, jaunų žmonių, kurie tikėjosi buti naudingi lietuvių tautai.

Kadangi pagelba yra tikrai skubiai reikalinga, prezidentas Bagočius davė įnešimą paimti iš SLA Našlių ir Našlaičių fondo nedidelę sumą pinigų ir tuojaus ją pasiųsti lietuviams studentams Francijoj, kad jie nemirtų badu. Bet musų Susivienijimas nėra pasirengęs ir negali didesnę ar nuolatinę pašalpą teikti žustantiems lietuviams įvairiose Europos šalyse. Tuo tarpu Tėvynės redakcija priims visų geraširdžių lietuvių aukas teikimui pagelbos žustantiems lietuviams, nukentėjusiems nuo tiranijos ir karo Europoje. Bet greitu laiku turi įsikurti Amerikos lietuvių komitetas, kurs užsiimtų vien aukų rinkimu ir šelpimu visų lietuvių, kurie kenčia skurdą ir badą del tiranijos ir karo. Toks komitetas turi buti ne sriovinis ar partijinis ir neturi savo uždaviniuose turėti jokių politiškų tikslų. Jis neturėtų buti ir paprastos labdarybės komitetas. Jo uždavinys turėtų buti panašus Amerikos Draugų komiteto uždaviniui lietuvių tautos ribose: šelpti ir gelbėti kiekvieną lietuvį kurs kenčia nuo tiranijos ir karo, visai neklausiant kas jis yra, kokios jo pažiuros, kokia jo partija ar religija.

Reikia tikėtis, kad tokį komitetą ir fondą mes neužilgo turėsime.

Prieglaudos Namas ir pašalpa seneliams

SENELIŲ PRIEGLAUDOS reikale aš vis laukiau narių atsiliepimų per Tėvynę. Mat, porą metų atgal pradžią padarė brolis Kl. Jurgelionis. Gi dabartiniu laiku jis matyt yra perdaug užimtas, dirbdamas visą redakcijos darbą be jokios pagelbos, ir neturi laiko prieglaudos dalykui pašvęsti.

Aš pastebiu, kad Susivienijimo veikėjai musų kolonijose prieglaudos reikalu yra labai susidomėję, labiau negu pirma. Spalio 4 dieną man teko dalyvauti Pittsburgho lietuvių kambario atidarymo iškilmėse. Ten daug kas manęs klausė: "Ką darote su prieglaudos namu?" Spalio 27 dieną teko dalyvauti SLA Trečio Apskričio bankiete vėl tame pačiame Pittsburghe. Ir vėl tokių paklausimų teko girdėti.

Nuo Scrantono seimo, kada Prieglaudos Namo Komisija tapo įsteigta, ne mažai kas musų gyvenime pasikeitė. Tuojaus po Scrantono seimo ir man ir kitiems senelių prieglaudos namo reikalas neišrodė labai umus. Rodės, kad jeigu sumanymas steigti prieglaudą ir yra geras, tai su tuo skubintis nėra reikalo. O tai ypač todel, kad buvo pasitikėta valdžios pensijomis seneliams. Kita-gi dar vis raminomės, kad kaikurie bent seneliai galės gryšti į Lietuvą.

Šiandien tie dalykai virto į visai kitonišką padėtį. Musų Susivienijime yra daug tokių senelių, kurie niekad nepasirupino tapti Amerikos piliečiais. Ateiviai-gi, kurie netapo piliečiais, turi dabar registruotis po prievarta. Kas su jais toliaus bus daroma nėra žinios. Bet jau yra žinoma, kad kaikurios valstijos, kaip pavyzdžiui Ohio ir Illinois, nemoka ateiviams senatvės pensijų. Daug susitaupyti iš Social Security mokesčių senesni žmonės negalės. Išrodo, kad ne piliečiai ateiviai senatvėje neturės beveik jokio aprupinimo. O apie gryžimą į Lietuvą jau nebėra nai ko svajoti. Jei Lietuva ir atgaus savo nepriklausomybę, tai vien Lietuvos lietuviams pakaks ten skurdo kęsti per daugelį metų.

Taik tik per du su viršum metų nuo Scrantono seimo koks didelis pasikeitimas pasidarė ateities numatymuose. Na, o kas galėtų nuspėti ar išpranašauti, kas atsitiks toliaus? Suprasti betgi galima, kad ateivių padėtis šioj šalyje nepasidarys geresnė, kad ji greičiau gali eiti blogyn, ir kad ateiviams savo reikalais ir savo seneliais reikia patiems rupintis.

Todel ir Senelių Prieglaudos Namo reikalas musų Susivienijime vėl turėtų buti gyvai apsvarstomas, kad neužilgo galėtume pradėti ką nors veikti.

Pereitais ir užpereitais metais geros valios Susivienijimo nariai davė mums visokių patarimų, kaip Prieglaudos sumanymą įkunyti. Vienas tų patarimų man prisimena, kaipo labai tinkamas. Tai patarimas įsteigti seneliams šelpti fondą. Kol mes įsigysime Prieglaudos Namą, iš to fondo galėtų buti šelpiami musų seneliai, kurie pašalpos iš niekur negauna. Toks senelių šelpimo fondas galėtų susidaryti ir nuolat pasipildyti iš mokesčių, kuriais SLA nariai butų apdėti, o taipgi iš aukų. Kad galėtume šelpti ir užlaikyti nors 20 senelių, į senelių fondą turėtų suplaukti kasmet ne mažiau kaip $7000. Kad tiek suplauktų, kiekvienam SLA nariui tektų mokėti po 50 centų ekstra mokesčių, kurie eitų vien į senelių šelpimo fondą.

Ką kiti Prieglaudos Namo Komisijos nariai apie tai mano, aš tuo tarpu nežinau. Bet aš kol kas pasisakau už steigimą fondo seneliams šelpti.

Nesupraskite, kad aš tą paduodu kaipo kokį galutiną sumanymą arba kad noriu savo nuomonę užmesti arba sauvaliauti. Aš vėl tą pačią giesmę giedu, sakydamas, kad čia reikalas ne vienos komisijos ir ne Pildomosios Tarybos, bet visų Susivienijimo narių. Reikia jį apsvarstyti, išdiskusuoti. Taigi, gerbiami veikėjai, nelaukite ilgai, bet išreiškite savo nuomones per musų organą Tėvynę. Aš esu tikras, kad musų gerbiamas redaktorius brolis Jurgelionis suteiks vietos raštams tame reikale.

Vieną dar noriu priminti, tai kad mes turime užmiršti tą seną išsireiškimą "Negalimas daiktas". Broliai, mes turime tikėti, kad nėra tokio dalyko, kurį su gerais pasiryžimais negalima butų atlikti.

JONAS BRAZAUSKAS,
SLA Prieglaudos Namo Komisijos pirmininkas.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

Protokolas SLA antro apskričio metinio suvažiavimo

SLA antro apskričio 10-tas metinis kuopų atstovų suvažiavimas įvyko spalio 27 d., 1940 m., Lietuvių Salėje, 41 Berkeley St., Lawrence, Mass.

PIRMA SESIJA

1. Suvažiavimą atidarė apskričio pirm. A. Kriaučialis 12 val. dieną.

2. Pirmininkas paskyrė mandatų komisiją iš šių asmenų: J. Lekio, J. Mozuraičio ir M. Stakionio.

3. Mandatų komisijai betvarkant mandatus, pakviesta pakalbėti šie veikėjai: A. Namaksy, K. Šimkonis, J. Mickevičius, P. Račila, K. Namaksienė, J. Tumavičienė, M. Kemzura, K. Vidunas, A. Mockienė, L. Paulauskas, Dr. D. Pilka, J. Samsonas, L. Stasiulis, J. Krukonis, A. Šimikauskas, B. Bernatavičius, K. Mickunas, A. Jonytis, J. Gibavičius ir J. Arentas. Visi kalbėjo apie Susivienijimą ir jo svarbą bei reikšmę tarpe Amerikos lietuvių išeivijos.

4. Mandatų komisija raportuoja, kad į suvažiavimą yra prisiųsta šie atstovai nuo sekančių kuopų:

17 kp., Montello, Mass: M. Kemzura, J. Mickevičius, A. Jonytis ir J. Samsonas.

41 kp., Lawrence, Mass.: K. Čiurlionis, M. Stakionis, A. Pivnickas ir S. Jowall.

43 kp., So. Boston, Mass.: J. Lekys, K. Vileišis, B. Pečiulis, A. Mockienė, A. Kropienė, M. Žilinskienė, S. Jakubauskas, S. Petrulis ir J. Kropas.

53 kp., Chelsea, Mass.: J. Šleivis, S. Budvitis ir M. Budvitienė.

57 kp., Worcester, Mass.: J. Arentas, J. Gibavičius, K. Šimkonis, M. Tamašiunas ir P. Račila.

131 kp., Norwood, Mass.: P. Blažys ir J. Verseckas.

173 kp., Lowell, Mass.: J. Žebris, R. Zdanavičienė ir L. Petkevičius.

175 kp., Arlington, Mass.: A. Lukas.

188 kp., So. Boston, Mass.: J. Krukonis.

202 kp., Roslindale, Mass.: K. Namaksy.

318 kp., Worcester, Mass.: J. Mozuraitis, P. Juozunas, K. Zurlis, B. Bernatavičius, A. Šimakauskas, O. Šimakauskienė ir P. Kriaučialienė.

355 kp., So. Norwood, Mass.: K. Mickunas.

359 kp., Dorcester, Mass.: V. Gegužis ir J. Karpavičius.

360 kp., Milton, Mass.: Dr. D. Pilka.

365 kp., Jamaica Plain, Mass.: V. Janulis.

371 kp., Cambridge, Mass.: A. Valeika.

328 kp., Walpole, Mass.: J. M. Tumavičienė.

Apskričio valdyba: pirm. A. Kriaučialis, vice pirm. P. Jankus, sekr. K. Mereškevičius, iždin. J. Drareckas, iždo globėjai J. Samsonas ir V. Minkienė ir org. A. J. Namaksy. Taipgi pikniko komisijos nariai L. Stasiulis ir L. Paulauskas.

Viso dalyvauja 56 atstovai iš 17 kuopų.

Atstovų vardus šaukiant K. Namaksienė ir V. McGowan prisegė ženklelius.

5. Suvažiavimo prezidiumu užgirta apskričio valdyba, tik darinkta J. Samsonas sekr. pagelbininku ir S. Jowall maršalka.

6. Mandatų komisija palikta įnešimų ir rezoliucijų komisija.

7. Skaitytas ir vienbalsiai priimtas praeito suvažiavimo protokolas. Taipgi finansinė atskaita irgi priimta vienbalsiai.

8. Apskričio auka $100.00 P. Rimšos už skulpturą "Artoją" nutarta palikti kaip yra, t. y. prisilaikant užpereitų metų tarimo.

9. Nutarta parašyti po raginimo laišką tiems nariams, kurie turi apskrity paskolą del apmokėjimo narinių mokesčių.

10. Nutarta Dr. D. Pilkai tik tuomet išmokėti $50.00, kuomet priduos sąskaitą ir nurodymus į kokius knygynus knygos yra padėta.

11. Išklausius apskričio valdybos ir 43 kp. raportus, nutarta J. Petraičio reikalą likviduoti.

12. Skaityta laiškas nuo M. Viniko ir S. Mockaus. Laiškai priimta su aplodismentais.

13. Atvyko SLA prez. adv. F. J. Bagočius ir užsiregistravo atstovas A. Lukas, 175 kp., Arlington, Mass.

14. K. Vidunui, 41 kp. nariui suteikta atstovo teisės.

15. Apskričio valdybos raportai:

a) Pirm. A. Kraučialis patiekė savo metinį darbų raportą žodžiu. Raportas vienbalsiai priimta.

b) Vice pirm. P. Jankus išdavė raportą žodžiu. Raportas vienbalsiai priimta.

c) Sekr. K. Mereškevičiaus raportas irgi vienbalsiai priimta.

d) Iždin. J. Draveckas raportuoja apie apskričio iždo stovį. Sutraukus pajamas ir išlaidas pereitų metų skamba sekamai:

SLA 2 apskr. turtas ir pajamos ----	$1,263.81
SLA 2 apskr. išlaidos --------	284.00
SLA 2 apskr. abelnas turtas --	$979.81

e) Iždo globėjai J. Samsonas ir V. Minkienė raportuoja, kad patikrino knygas, rado tvarkoje ir sutinka su raštininko ir iždininko finansiniais raportais. Raportas vienbalsiai priimta.

f) Org. A. J. Namaksy raportuoja, kad musų apskritis pasiekė pirmą vietą Antrame Pažangos Vajuje, prirašydamas 341 naują narį. Raportas priimta su pagyrimu.

16. Pirma sesija uždaryta 3:10 val. Nutarta susurinkti 4:30 val.

ANTRA SESIJA

17. Antrą sesiją atidarė pirm. A. Kriaučialis 5 val. po pietų.

18. Pikniko raportą išdavė L. Stasiulis. Piknikas įvyko liepos 28 d., 1940 m., Westboro, Mass. Pikniko sutrauka tokia: Įplaukų $928.25, išlaidų $743.57, pelno liko $184.68. Raportas priimta vienbalsiai.

19. Org. A. J. Namaksy raportuoja dovanų paskirstymą daugiausiai pasidarbavusiems organizatoriams laike Antro Pažangos Vajaus sekančiai: J. Mickevičius gavo $11.00, P. Račila — $8.00, M. Bagočius — $7.00; A. Kriaučialis, J. Tumavičienė, K. Namaksy, M. Stakionis ir S. Mockus po $4.00. Generaliams organizatoriams A. J. Namaksiui paskirta $10.00 dovana ir K. Šimkoniui — $5.00. Taigi viso išdalyta $65.00 dovanomis. Dovanų paskirstymą suvažiavimas užgyrė.

20. J. Arlauskienė priimta atstove 49 kp. ir J. Arlauskas 127 kuopos.

21. Įnešimų ir rezoliucijų komisijos raportas:

a) SLA 53 kp. iš Chelsea įneša, kad apskritis savo metiniam piknikui surastų geresnę vietą. Komisija rekomenduoja palikti pikniką komisijai. Komisijos rekomendacija priimta.

b) SLA 53 kp. iš Chelsea įneša, kad butų mokama po $2.00 toms ypatoms, kurios suorganizuoja busus į apskričio pikniką. Komisija rekomenduoja įnešimą priimti. Suvažiavimas rekomendaciją atmeta ir nutaria, kad pačios kuopos turi rupintis.

c) SLA 53 kp. įneša, kad prie pikniko įžangos bilietų nebutų duodama dovanos, bet padaryti laimėjimai atskirai. Komisija rekomenduoja palikti pikniko komisijai. Komisijos rekomendacija priimta.

d) SLA 53 kp. iš Chelsea įneša, kad bilietai į pikniką nebutų iš anksto pardavinėjami. Komisija šį reikalą siulo palikti pikniko komisijai. Komisijos rekomendacija priimta.

e) SLA 53 kp. iš Chelsea įneša, kad bunant reikalui apskričio valdyba turėtų teisę sušaukti pusmetinį suvažiavimą. Komisija pastebi, kad ir dabar apskričio konstitucija tą galią duoda valdybai.

f) SLA 53 kp. iš Chelsea įneša, kad šis apskričio suvažiavimas išneštų nuosprendį link musų tarpe prisilaikančių komnacių arba penktosios kolumnos ir jų simpatikų, kurių randasi ir musų SLA viršunėse, pavyzdžiui kaip vice pirm. Mažukna.

Tame reikale komisija pagamino sekančią rezoliuciją:

SLA antras apskritis savo metiniame kuopų atstovų suvažiavime užgiria Tėvynės red. K. Jurgelionio nusistatymą prieš Rusijos okupavimą Lietuvos ir smerkia tuos Pildomosios Tarybos narius, kurie jo darbą trukdo. Rezoliucija priimta vienbalsiai.

g) SLA 53 kp. iš Chelsa įneša, kad suvažiavimas priimtų protesto rezoliuciją prieš Rusijos okupavimą Lietuvoje.

Šiame reikale komisija patiekia rezoliuciją:

SLA antras apskritis savo metiniame kuopų atstovų suvažiavime protestuoja prieš Rusijos okupavimą Lietuvos ir persekiojimą jos piliečių. Taipgi ragina visus SLA narius buti sargyboj visų Lietuvos reikalų ir kovoti prieš visus Rusijos agentus, kurie maišosi lietuvių tarpe. Rezoliucija priimta vienbalsiai.

h) Įnešimų komisija rekomenduoja, kad suvažiavimas suteiktų apskričio valdybai teisę praleisti iki $50.00 SLA Trečio Vajaus reikalams. Susirinkime buvo padaryta pataisa, kad tam tikslui butų paskirta iki $100.00. Pataisa priimta.

22. Pirm. A. Kriaučialis paskyrė balsų skaitymo komisiją iš šių asmenų: P. Juozunas, M. Kemzura ir A. J. Namaksy.

23. Nutarta paaukoti "Aušrelės" chorui Worcester, Mass. ir "Gabijos" chorui So. Boston, Mass. po $10.00.

24. Nutarta paaukoti po $10.00 naujai susitvėrusioms kuopoms, SLA 49 kp. Boston, Mass., SLA 96 kp. Canton, Mass. ir 220 kp. Montello, Mass.

25. Nutarta tik raštiškus prašymus gavimui pašalpos iš apskričio priimti ir juos svarstyti.

26. Apskričio valdybos rinkimas. Į pirmininkus A. Kriaučialis gavo 30 balsų, M. Stakionis — 25 balsus. A. Kriaučialis išrinktas pirmininku. Į vice pirmininkus P. Jankus gavo 30 balsų, M. Stakionis — 21 bal. ir J. Gegužis — 7 bal. P. Jankus išrinktas vice pirmininku. K. Mereškevičius vienbalsiai išrinkta sekretorium. J. Dvareckas vienbalsiai išrinkta iždininku. Į iždo globėjus M. Stakionis gavo 32 balsus, J. Samsonas — 31 bal., S. Budvitis — 24 bal., J. Arlauskienė — 16 bal., S. Petrulis — 7 bal. ir V. Minkienė — 7 balsus. M. Stakionis ir J. Samsonas išrinkta iždo globėjais. A. J. Namaksy išrinkta organizatorium vienbalsiai.

27. Pikniko komisija išrinkta vienbalsiai iš šių asmenų: P. Blažys, P. Račila ir J. Šleivis.

28. Del sekančio suvažiavimo vietos Montello gavo 27 bal., Norwood — 13. Sekančių metų suvažiavimas įvyks Montello, Mass.

29. Išmokėjimai priimta, kaip skaityta.

Suvažiavimas uždaryta 8 val. vakare.

A. Kriaučialis, pirm.
K. Mereškevičius, sekr.

St. Louis, Mo.

SLA 214 kuopos augimas

SLA 214 kuopos susirinkime spalio 27 dieną paaiškėjo, kad narė S. Petrulienė randasi ligoninėje, kur jai buvo padaryta operacija. Lankytojai pranešė, kad ji serga, bet nepavojingai. Linkime seserei Petrulienei greito pasveikimo.

Finansų sekretorius pranešė, kad nuo buvusio baliaus spalio 19 dieną, kuopai liks pelno apie $75.00. Svečių buvo nelabai daug ir tas pelnas liko tiktai ačiu tam, kad niekas nenusimetė, nieko neliko ir viskas buvo taupinama ir kad darbininkai ir darbininkės dirbo nuoširdžiai taip kaip kad sau butų dirbę. Tai yra gražu, kad galima juos pagirti ir sykiu ačiu pasakyti. Sykiu ačiu ir 214 kuopos narei, seserei M. Gurskienei, kuri paaukavo gražią lininę staltiesę ir pati pardavinėjo laimėjimo tikietukus, kas atnešė kuopai $10.90, ir ačiu Mrs. Sabaskienei, kuri paaukavo užvalkalus, kuriuos kuopa suvartos vėliaus. Aš jau nuo senai sakiau ir sakau, kad kuopos garbė, bujojimas ir broliškumas priklauso **nuo musų pačių**, ir kokią kuopą mes padarysime, tai tokia ji bus ir tokią kuopą mes turėsime. Dabar yra paskelbtas trečias vajus, gal kito vajaus jau greitai nebus, todel, iki aš įstengiu ir turiu energijos darbuotis del kuopos, prašau jusų visų narių prisidėti prie to pažangaus darbo ir padėti man budavoti musų 214 kuopą. Jųs visi atmenate kiek narių musų kuopa turėjo trys metai atgal, nagi 58 narius, bet kuomet kuopa mane išrinko už organizatorių, per tą trumpą laiką šiandien musų 214 kuopa paaugo dvigubai, nes turime 114 narių. Žinoma, kreditas ne man vienam priklauso, nes brolis Juozas Veatch yra taipgi pasidarbavęs ir prirašęs naujų narių ir Mrs. M. Domash. Aš prašau narių tokio prisidėjimo prie šio darbo: pašnekinkite tuos, kurie dar nepriklauso prie SLA ir kad matysite, kad yra abejonė, priduokite man jų vardus ir adresus, tai bus visas jusų prisidėjimas. Toliaus aš žiurėsiu kaip jiems patarnauti, paaiškinti apie SLA ir kad bus galima prirašyti. Dabar prisirašanti nariai gaus tą istorišką SLA Albumą skuriniais viršais $5.00 vertės už dyką. Taipgi pranešu 214 kuopos nariams, kad kurie užsimokės iškalno už metus, turėdami nemažiaus pomirtinės kaip $300.00, ir jei mažiaus kaip $3.00.00 pomirtinės už 2 metu iškalno, tai irgi tą SLA istorišką Aabumą už dyką gaus, bet tą padaryt reikia ne vėliaus kaip sekančiame kuopos susirinkime, kuris bus lapkričio 24 dieną, 2 val. po pietų, svetainėje 2200 So. 7-th St. Tų, kurie dar nesugrąžinote baliaus tikietus, meldžiu pributi į sekantį kuopos susirinkimą ir sugrąžinti, kad galėtume užbaigti baliaus rokundą. Apie įvezdinimo bankietą iki šiol negaliu dienos paskelbti kada bus, nes truksta žinių apie visų naujų narių stovį, mat, kiekvienas naujas narys turi buti užsimokėjęs ne mažiaus kaip už 6 mėnesius iki jis bus galima kviesti į bankietą.

Negalima siųsti per paštą išlaimėjimo tikietų

SLA 214 kuopos sekretorius gauna iš kitų miestų kuopų laimėjimo tikietų sušelpimui SLA nario. Žinoma yra gaila, kad pasitaiko tokių bejiegių narių, bet kuopos turėtų aprupinti tokius narius ant vietos su parengimais balių ir laimėjimų leidimais. O ypatingai reikia atsiminti, kad siųsti per paštą lioterijos arba laimėjimo tikietus yra labai pavojinga, nes yra uždrausta įstatymais ir bausmė yra didelė. Štai ką sako Postal Laws and Regulations U. S. Code 336 (18):

"No letters, packages, postal card, or circulars concerning any lottery, gift enterprises or similar scheme offering prizes dependent in whole or in part upon lot or chance — and no newspaper circular pamphlet, or publication of any kind offering prizes dependent in whole or in part upon lot or chance, or containing any list of the prizes drawn or awarded by means of any such lottery, gifts enterprises or scheme, — shall be deposited in or carried by the mail of the U. S. or be delivered by any post master or letter carrier in violation of the provisions of this section, shall be fined not more than $1,000.00 or imprisoned not more than 2 years, or both; and for any subsequent offense shall be imprisoned not more than 5 years".

Kaip matote už loterijų tikietų siuntimą ar skelbimą laiškais per paštą ar laikraštyje, kurs eina per paštą, bausmė yra iki 2 metų kalėjimo už pirmą sykį ir iki 5 metų kalėjimo už antrą sykį.

Todel medžiu Tėvynės redaktoriaus paskelbti šį įstatymą del žinios visų SLA narių.

Walter Domash,
SLA 214 kuopos sekr.

Terre Haute, Ind.

Mirė Napolijonas Urbas, SLA 46 kuopos narys

Negailestingoji mirtis pasiėmė nors ir neskaitlingos musų kuopos narį Napolijoną Urbą. Velionis prie kuopos prisirašė kovo 4 d., 1923 m. ir visą laiką kiek galėjo ir kur galėjo veikė niekur neatsisakydamas patarnauti. Mirdamas velionis turėjo 69 metus amžiaus. Paliko moterį Bronislovą, brolį Petrą, kuris gyvena Springfield, Ill. ir daugiau giminių. Taipgi reikia paminėti, kad velionio brolis P. Urbas atvažiavęs į brolio laidotuves, pasitaręs su velionio motere, išvežė velionio kuną palaidoti į Springfield, Ill., kur ir liko palaidotas.

Kaip daugelis darbo žmonių, taip ir velionis šiuom laiku buvo bedarbis. Spalio 2 dieną š. m. ryto metu atsikėlęs, papusryčiavo, šiokį tokį apie namus darbelį atliko ir apie 8 valandą ar vėliau kur tai ėjo, paėjęs apie porą blokų nuo namų sukrito ant gatvės. Kaip ilgai velioniui prisiėjo gulėt gatvėje niekas nežino, bet spėjama apie pusę valandos. Policistai radę, parvežė namo. Kadangi tą dieną velionio moteris kur tai dirbo, tai namie nieko nebuvo, bet kaimynai pašaukė daktarą ir tas tuojau pasiuntė į ligonbutį. Nuo suradimo gatvėje iki pat mirties velionis nieko nekalbėjo ir išsikankinęs keturias dienas spalio 6 dieną š. m. mirė kaip 11:30 val. vakare.

Ilsėkis ramiai, Napoli, šioje šaltoje žemelėje.

V. P., kp. narys.

Chicago, Ill.

SLA šešto apskričio suvažiavimas

Šešto apskričio antras reguliaris šių metų suvažiavimas įvyks lapkričio 24 dieną, 2 val. po piet, Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., Chicagoje.

SLA kuopų išrinkti delegatai į šeštą apskritį, visi dalyvaukit skaitlingai. Bus visiems žingeidu išgirsti apie finansines pasekmes iš rengimo pereito SLA 41-mo seimo. Delegatai, atsivežkite gerų sumanymų del labo musų S. L. A. organizacijos ir einančio dabartinio vajaus.

Prie to reikia priminti, kad kaikurios kuopos dar nėra už šiuos 1940 metus užsimokėjusios duokles į apskritį, tai butinai šiame suvažiavime tą padarykite.

K. J. Semaška,
SLA šešto apskr. sekr.,
2438 W. 45-th St.,
Chicago, Ill.

Ansonia, Conn.

Apsivedė geri lietuviai

Spalio 26 dieną apsivedė veiklus SLA narys, Jurgis Barštis su Veronika Neinis iš Waterbury, Conn. Neatrišamu ryšiu surišo juos Bridgeporto Lietuvių parapijos klebonas kun. J. Kazlauskas, kuriam pagelbėjo vietos lietuvių klebonas kun. V. P. Karkauskas.

Minėtas įvykis buvo Liet. Šv. Antano bažnyčioj. Vargonams griežiant, dainininkės gražus dainavimas jaudino skaitlingai susirinkusią publiką. Tuo tarpu, pradėjus apsivedimo ceremonijas prie altoriaus, visų veidai surimtėjo, kitų akyse matėsi ašaros.

Vestuvių puota buvo German Hall, kur skaitlingai susirinko naujavedžių giminių ir draugų ir visi nuo 12 val. dieną iki velyvo vakaro linksminos.

Po vakarienei J. Radzevičius perstatė svečius pakalbėti, ir V. Višniauskas, J. Žemantauskas (šis iš Waterbury) ir kiti pareiškė naujavedžiams linkėjimus. Juzė Dičkienė iš New Haven perskaitė gražiai parašytus naujavedžiams sveikinimus ir linkėjimus, kurie čia telpa.

Sveikinimas

Sveikinu Jurgį ir jo žmoną,
Su kuria šiandien permainė stoną;
Jie prieš altorių rankas sudėjo,
Mylėt viens kitą pasižadėjo.

Vestuvių puotą gerą iškėlė,
Sukviesti draugai valgė ir gėrė;
Už gerą laiką kokį čia turim,
atsidėkoti iš širdies norim.

Už tai jiems laimės daug
palinkėsim,
Apdovanoti nepašykštėkim,
Barščių vestuves ilgai minėsim,
Kad jose buvom nesigailėsim.

Juzė Dičkienė.

Linkėjimai jų vestuvių dienoj

Sveikindama jaunavedžius viso
geriausio jiems linkiu:
Sveikatos, turtų kuodidžiausių ir
eit tiesiu doros keliu.
Kad jų prižadai sudėti butų
godojami šventai,
Meilėje žodžiai sukalbėti išsilaikytų
tvirtai.
Linkiu jiems amžiaus koilgiausio
ir sutikimo poroje.
O jei kuom reiktų nusivilti,
linkiu tvirtumo dvasioje.
Linkiu jiems dirbti, kaip ir dirbo
del labo mųs visos tautos,
Kad jų darbai išduotų vaisių, o
nenueitų be naudos.
Savo linkėjimus išreiškus vieno
dalyko dar geidžiu,
Kad jų šeimos gyvenimas butų
del musų pavyzdžiu.

Juzė Dičkienė.

Dar reikia pridurti, kad Jurgis Barštis yra pavyzdingas SLA narys, jis visuomet padeda SLA 66 kuopai veikti. Pereitam Pažangos Vajuje gelbėjo organizatoriams gauti naujų narių ir šiaip lietuvybės darbus remia. Tikim, kad jis ir toliau nenustos buvęs veiklus ir prirašys savo žmoną prie SLA.

Šia proga linkim naujavedžiams laimingo ir linksmo vedybinio gyvenimo. **J. M.**

Pittston, Pa.

A. a. Magdalena Pupalaigienė, SLA 7 kuopos narė

Rugsėjo 22 dieną po pavojingos operacijos Pittstono ligoninėj mirė SLA 7 kuopos narė Magdalena Pupalaigienė.

Velionė gimusi Glen Lyon, Pa., Vizgirdų šeimoj.

Dar kudikystės dienose velionei buvo lemtas sunkaus ir vargingo gyvenimo kelias. Tėvams mirus, Magdalena pasiliko našlaitė vos 9 metų amžiaus. Geraširdžių Vinco ir M. Smelstorių šeima, iš Pittston, Pa., paėmė Magdaleną auginti. Paaugusi iki 19 metų, apsivedė su Kaziu Pupalaigiu, kuris mirė rugpjučio 11 dieną, 1938 metais. Tai vėl velionei teko vargo našta, nes prisėjo užlaikyti tris dukteris, kurios nei viena darbo neturėjo, todel velionės pragyvenimui įplaukų šaltinių nebuvo, tad per dideles pastangas, su pagelba gerų prietelių įsigavo į WPA darbą.

Nors velionės gyvenimas buvo dalinai vargingas, bet prie geros ištvermės ji viską kantriai pakėlė; visuomet nudavė linksma, drauginga ir mokėjo su visais geroj santaikoj sugyventi, todel didelis burys giminių, draugų ir pažystamų velionę palydėjo į kapus.

Į SLA 7 kuopą velionė prisirašė 1921 metais. Daug pasidarbavo kuopoj, budama kuopos parengimų komisijose.

Rugsėjo 26 dieną su iškilmingomis bažnytinėmis apeigomis palaidota vietinės Šv. Kazimiero parapijos kapinėse.

Paliko dideliame nuliudime dukteris: Leonardą, Eleną ir Loretą; brolį Janą; seseris: Marioną Felesky, Glen Lyon, Pa., Genevaitę Adams, Merden, N. J. ir Anastaziją Liutkienę, Detroit, Mich.

Ilsėkis, Magdaleną, šaltoje žemelėje, bet tavo geri papročiai ir geri darbai pasiliks ilgoje musų atmintyje.

Kuopos Narys.

Chicago, Ill.

V. Feizienė rašo draugam

Aš dabar tapau išrinkta S. L. A. organizatore SLA 226 kuopoj. Taigi prašau draugų įsirašyti į šią didžiausią, seniausią ir bagočiausią organiziaciją. Tvirtinu, kad įsirašę džiaugsitės. Taipgi laike šio vajaus dar gausite puikią dovaną, SLA Jubiliejinį Albumą vertės $5.00. Apsidrausti galima nuo $100 iki $5,000. Taipgi ligos pašalpai galite apsidrausti.

Taigi gerbiamieji, jei kurie manot įsirašyti į SLA ar Naujienas atsinaujint ar užsirašyt, tai malonėkite kreiptis į mane šiuo adresu: **V. Faiza, 1250 N. Spaulding Ave. Telefonas Spaulding 9207, o aš tuojau pribusiu ir atnešiu jums didžiausią laimę.**

Atsišaukimas į septinto apskričio kuopas

Pranešu visoms SLA 7-to apskričio kuopoms, kad 7-to apskričio metinis suvažiavimas įvyks lapkričio 24 dieną, 1940 m., Lietuvių Progresyvio Kliubo Svetainėje, 325 E. Market St., Wilkes Barre, Pa., 1 val. po pietų. Taigi gerbiamos kuopos ir gerbiami S. L. A. nariai, malonėkite skaitlingai dalyvauti šiame suvažiavime, nes yra daug dalykų, kurie reikia aptarti SLA labui. Kaip sykis dabar eina Trečias Pažangos Vajus, o taip jau ir pasaulio įvykiai yra svarbus, tai ir gal reikės musų apskričiui savo žodis tarti. Taip jau apskričio valdyba bus renkama 1941 metams. Musų laukia didelis darbas, nes mes esame dalis didžiausios lietuvių organizacijos ir turime pareigą ir teisę veikti labdarybei ir lietuvystei.

Į suvažiavimą gal but atsilankys Tėvynės redaktorius brolis Kl. Jurgelionis.

Prašau visas kuopas rinkti pilną atstovybę narių į šitą suvažiavimą. Nėra skirtumo ar kuopa priguli prie apskričio ar ne, tik rinkite delegatus, o kada delegatas atvažiuos ir atsivež mandatą nuo kuopos, tai tada bus pilnas apskričio dalininkas, taip kaip ir tas, kuris jau senai dalyvauja. Septintas apskritis jau senai valdosi labai demokratišku budu, be jokių paniekinimų arba užgavimų viens kito, visi draugiškai svarsto S. L. A. dalykus ir dalykus, kurie liečia visą lietuvių tautą. Kiekviena kuopa, didelė ar maža lygiai gali prigulėti prie apskričio. Taigi gerbiamieji rinkite į delegatus kiek galima daugiau jaunuolių, tegul lavinasi, kad galėtų musų vietą užimti, kada mes atsitrauksime nuo veikimo.

Kaip pasibaigs visi apskričio tarimai, tai dar bus ir kokia pramogėlė su užkandžiais, gėrimais ir kalbomis. Tik padarykite didelį suvažiavimą, nes yra labai svarbus momentas.

Taigi iki pasimatymo.

Su pagarba,

Mikas Kupris,
SLA 7-to apskr. pirm.

Newark, N. J.

SLA 243 kuopa nutarė dalyvauti trečiam vajui.

A. S. Trečiokas užregistruotas organizatorium

SLA 245 kuopos mėnesiniame susirinkime, kuris įvyko lapkričio 7 dieną, Lietuvių salėje, užbaigus kuopos reikalus finansų sekr. A. S. Trečiokas padarė pranešimą apie SLA trečio vajaus reikalą ir pridavė 5 kandidatų aplikacijas į SLA narius. 4 aplikantai po $1,000.00, o vienas $500.00. Viso $4,500.00 apdraudos. Visos aplikacijos priimtos ir A. S. Trečiokas paprašytas užsiregistruoti SLA Centre organizatorium kaipo SLA 245 kuopos ir penkto apskričio išrinktas organizatorius.

Nepasitenkinimas penkto apskričio darbuote

SLA 245 kuopos pirmininkas V. Ambrazevičius pareiškė savo nepasitenkinimą, kad dabartiniam svarbiam momente, kuomet yra labiausiai reikalingas veikimas, tai 5-to apskričio valdyba ramiai miega. Kuopos korespondentas paragintas 5-to apskričio valdybą išbudint. Todel vyrai pabuskite ir į darbą.

Mažuknos reikalu raportas

Kuopos valdybai pateikus susirinkimui pranešimą apie tilpusią protesto rezoliuciją prieš SLA vice pirm. Mažukną, kuris pritarė ir net reikalavo, kad Lietuva, lietuviai ir jų turtas butų atiduotas komunistinei Rusijai — Stalinui. Susirinkimas užgyrė kuopos valdybos šiuomi reikalu atliktą darbą ir kuopos valdybą įpareigavo ateieyje rupintis, kad SLA vice pirm. Mažukna butų prašalintas iš pareigų. Tuli SLA nariai griežtai reikalavo, kad butų daromi žygiai, kad Mažukną tuojaus suspenduoti kaipo S. L. A. Pild. Tarybos narį. Didžiumos noru visas reikalas paliktas kuopos valdybos nuožiurai.

SLA 245 Kp. Korespondentas.

Ansonia, Conn.

Iš SLA 66 kuopos susirinkimo

Lapkričio 2 dieną, Lietuvių parapijos salėj buvo SLA 66 kuopos susirinkimas. Pirmininkavo vice pirm. J. Mankauskas, nes pirm. S. Bujanauskas dar vis serga. Narių atsilankė mažai, kaip ir priprastai mažai lanko susirinkimus, o prie to dar buvo oras prastas.

Skaitytas laiškas nuo SLA Centro, kad kuopa dalyvautų dabartiniame naujų narių prirašymo vajuje. Likos užtvirtinti tie patys organizatoriai ir vėl prirašyti daug narių prie SLA.

Delegatai iš SLA 4-to apskričio suvažiavimo išdavė raportus, iš kurių paaiškėjo, kad apskritis gerai gyvuoja. Raportai likos priimti.

Skaitytas laiškas nuo Šv. Onos draugystės, kviečiantis kuopą dalyvauti jų 25 metų sukaktuvėse. Likos nutarta dalyvauti.

Vietos Lietuvių parapijos klebonas kun. V. P. Karkauskas atėjęs į susirinkimą užkvietė kuopą dalyvauti parapijos bazare, kurs bus visą šį mėnesį, ketvirtadienių ir šeštadienių vakarais. Nutarta dalyvauti ir duotį $10.00 auką. Kuopa pasiskyrė speciališkai pasirodyti šeštadienio vakarą, lapkričio 16 dieną.

J. Radzevičius raportavo, kad įvezdinimo naujų narių buvusi vakarienė spalio 27 dieną gerai pavyko, davė su viršum $100.00 kuopai pelno, ir dėkavojo visiems talkininkams gelbėjusiems padaryti vakarienę pasekminga. Taipgi J. Radzevičius pranešė, kad turi laišką nuo SLA 4-to apskričio mokyklėlių pirm. W. M. Chase, kad jau gavo mokytoją O. Lesejutę iš Seymour, Conn., kuri apsiėmė dėstyti lietuvių kalbą ir pamokyti lietuviškų dainelių. Tai buvo renkama komisija sudarymui lietuvių kalbos mokyklos ir pasirodė, kad sunku ką gauti kad darbuotusi del mokyklos, nes visi numano, kad yra sunku suorganizuoti mokyklą ir ją palaikyti. Tai galutinai apsiėmė pasidarbuoti J. Mankauskas, J. Radzevičius ir J. Marčiulionis. Jei susidarys geros aplinkybės, tai mokykla bus atidaryta.

Šis mitingas šį metą buvo paskutinis, tai ir kuopos valdyba buvo išrinkta ateinantiems metams. Likos išrinkti sekanti: pirm. S. Bujanauskas, vice pirm. J. Mankauskas, fin. sekr. J. Radzevičius, užrašų sekr. T. Trapkauskas (šie abudu sekretoriai ir organizatoriai likos), iždininkas T. Čeplinskas, iždo globėjai O. Čeplinskienė ir J. Vaitkus, maršalka A. Jankauskas. Visi likos tie patys, tik įėjo naujas iždo globėjas J. Vaitkus, nes O. Ladienė atsisakė. Korespondentas tas pats J. Marčiulionis.

Dar apie vakarienę

Minėtą dieną įvyko vakarienė Lietuvių parapijos salėje vakare. Publikos prisirinko pilna svetainė. Valgymui buvo su skanskoniais jauni švieži vištukai, skoningai patyrusių gaspadinių prirengti. Prie pirmiau paskelbtų vardų dar atėjo į pagelbą M. Radzevičienė. Valgant vakarienę ir išsigerti buvo. Nieko nešykštėta.

Baigiant vakarieniauti J. Radzevičius sušaukė naujus narius ant estrados ir pranešė, kad SLA Centro žadėtas atsiųsti A. B. Strimaitis įvezdinti naujus narius susirgo ir negalėjo atvykti, tai jis pakvietė SLA 4-to apskričio pirm. J. Marčiulionį įvezdinti naujus narius. Pastarasis turmpai nurodęs, kad SLA organe Tėvynėj telpančios skaitlinės rodo narių nuolatinį atsiskyrimą su šiuo pasauliu ir tukstančių išmokėjimą pašalpgaviams. Tai be naujų narių gavimo SLA ir jokia kita organizacija negalėtų ilgai gyvuoti. Pasveikinęs juos varde SLA organizacijos, įteikė del atminties nuo SLA Centro prisiųstas mažas dovanėles, kuomi visi buvo patenkinti.

Paskui griežiant orkestrai visi linksminosi iki 12 valandai.

Reikia pasakyti širdingą dėkui komisijai, gaspadinėms ir visiems darbuotojams už gražų vakarienės pasisekimą.

SLA 66 Kp. Koresp.

Chicago, Ill.

Įspudingas SLA naujų narių priėmimo vakaras

Lapkričio 3 dieną, Syrena svetainėje SLA 134 moterų kuopa naujų narių supažindinimui suruošė labai gražų bankietą, kuriame dalyvavo daug svečių.

Pradžia

P-lei J. Kaulinaitei švelniai pianu skambinant maršą, kuopos valdyba atlydėjo prie artistiškai papuošto stalo virš 30 kuopon įsirašiusias naujas nares, papuoštas rožėmis, kurių daugumos visai jaunučiai veidai pilnai derinosi su ant jų krutinių pražydusiais rožių žiedais. Tai buvo gražus malonus įspudis.

Vakarienė

Tikrai, vakarienė buvo taip puiki, turininga ir skoningai priruošta, kad ir vidurmiesčio puikiausiose vietose nei už tris dolerius tokios negautum.

Kalbos

Baigiant vakarienę, kuopos pirmininkė gerb. O. Biežienė savo gražia kalba atidarė vakarą, sveikindama savo kuopos naujas nares skatindama jas auklėti SLA, taipgi išreiškė padėką už didelį pasidarbavimą kuopos organizatorėms: K. Katkevičienei ir K. Mankienei prisegdama joms gražių gėlių korsažus ir paskirdama vakaro vedėja ilgametę nenuilstančią veikėją K. Katkevičienę, kuri savo kalboje suminėjo visų naujų narių vardus, sveikino ir prašė dirbti SLA gerovei. Ypatingai gražiai kalbėjo naujų narių jaunuolių buriui, kuris šioje kuopoje ir šiame vakare taip gražiai reprezentavo Amerikoje lietuvių augusį jaunimą. Pagalios vakaro vedėja pareiškė, kad čia randasi ir iš kitų kuopų keletas jos naujai prirašytų narių: 217 kuopos P. Šimaitis ir Dr. S. Jakubka-Jacobs; 364 kuopos Jurgis ir Petronėlė Gloveckai. Taigi ir jiems visiems org. K. Mankienė prisegė po rožę.

Pakviestas kalbėti Dr. S. Biežis savo nuoširdžioje kalboje plačiai aiškino SLA svarbą ir kvietė visus rašytis. Taipgi pageidavo, kad SLA pasiliktų tik SLA gerovės politika. Kalbėjo J. Gulbinienė, Dr. S. Jokubka, evanstonietis Miller, rockfordietis vaistininkas A. Jakubka, P. Šimaitis ir eilė kuopos jaunųjų narių: p-lės Ona ir Virginia Visackaitės, Florence Slepikaitė, Bernice Vaišnoraitė, Evelyn Burbaitė, Irena Mankaitė, Lucillie Jacobs, Joana Grybienė ir Amelia Norbutaitė. Visos jaunuolės savo kalbose pasižadėjo dirbti lietuvybei ir SLA gerovei.

Meniška programo dalis

Malonus reiškinys, kad kuopa savo narėse turi ir stiprių meniškų jiegų. Viena iš jų yra kuopai garbė ir pasididžiavimas, nes ji ne tik kuopoje pirmininkauja, bet ir meną reprezentuoja. Tai p. O. Biežienė, kuri ir šį kartą labai vykusiai ir artistiškai sudainavo keletą dainelių, tikrai sužavėdama susirinkusius, kurie jai nesigailėjo stiprių ir ilgų "katučių". Kuopos vardu Sofija Wilkas įteikė jai gražių gėlių bukietą.

Didelė naujanybė

Jaunutė kuopos narė p-lė Evelyn Burbaitė pasirodė mokanti ne tik gražiai kalbėti, bet ir meno pasaulin toli pažengusi. Ji net dviem atvėjais savo mylima mirimba malonėjo išpildyti šiuos gražius kurinius: Nekaltybės valcas, Rusą daina, Močiute mano ir Hungarian Dance No. 5. Su giliu sielos jautrumu skambinant šiuos kurinius svečiai buvo neapsakomai sužavėti ir aplodismentams nebuvo galo. Taigi ir p-lės E. Burbaitės asmeny kuopa turi džiaugsmo ir pasididžiavimo.

Pasigėrėta, kad čia matėsi ir kitų kuopų po keletą narių.

Nuotaika buvo jauki ir kulturinga.

Buvęs.

Manchester, Conn.

SLA 207 kuopa iškilmingai atžymėjo savo 25 metų jubiliejų

Vice pirmininkas J. Šimanskis atidarė iškilmių šventę. F. Pakieno orkestra sugrojo Amerikos himną. Jaunos mergaitės po vadovybe p-lės M. Zarskiutės sudainavo Lietuvos himną. Kuopos prezidentas J. Užupis pasveikino svečius ir pakvietė visus prie skanių valgių. Svečiai skaniai valgė ir gėrė apie valandą laiko. Svetainė ir stalai buvo išpuošti kaip išpuola sukaktuvių šventei. Po to prasidėjo programa. SLA 207 kuopos tvėrėjas gerb. Juozas Januškevičius iš Hartford, Conn. uždegė 25 žvakutes ant gimtuvių pyrago. Jam padėjo tą darbą atlikti miesto majoras Mr. David Chambers. Sekė kalbos, pasveikinimai ir dovanos. Kalbėjo Manchester majoras David Chambers, tvėrėjas kuopos J. Januškevičius, policijos komisionierius William A. Allen, Deputy Judge and clerk of the Manchester Court Mr. Charles House, Jurge William S. Hyde, Probate Court clerk John Wallett, lietuvis attorney Harold Garrity, Clarence H. Anderson, Kenneth Smith, Aldo Pagani. Iš lietuvių kalbėjo daktaras Anthony Shupis iš Hartford, lietuvių radio vedėjas ponas A. Rekus iš New Britain, Conn., Walter V. Chase-Čekanauskas iš Hortford, Conn. Brolis Čekanauskas savo įspudinga anglų kalba sužavėjo dalyvius. Manchesterio valdininkai turėjo progos patirti, kad ir lietuviai yra pakilę tobulume ir garbingai įvertina Dėdės Samo žemę.

Draugijų bei kuopų reprezentacija bankiete buvo dudelė: Manchester Lietuvių bendrovės prezidentas A. Petronis, SLA 124 kuopos prezidentas P. Labanauskas ir kuopos iždininkas B. Vedeikis, Lietuvių Piliečių Kliubo prez. V. Marcinkevičius, S. L. R. K. A. 216 kuopos pirm. M. Astrauskienė, Moterų Sąjungos 57 kuopos pirm. O. Gudžiunienė, Moterų Sąjungos 28 kuopos pirm. M. Brazauskienė, L. S. ir D. Draugustės antro skyriaus pirm. A. Ignatavičius. Čion minėtos organizacijos įteikė pinigines dovanas ir linkėjo 207 kuopai laimingai susilaukti auksinio jubiliejaus.

Parengimo gaspadoriai buvo J. Užupis, J. Šimanskis ir A. Tvaronaitis, gaspadinės O. Lemežienė, Z. Šimanskienė, E. Zorskienė, M. Užupienė, E. McIntosh, M. Ignatavičienė ir B. Čemerkienė. Stalus gėlėmis padabino O. Užupienė ir M. Kvetkauskienė. Daugiausia bilietų-tikietų išplatino Manchesteryje ir kituose miestuose M. Giraitienė. Dainų programą išpildė po vadovybe panelės M. Zorskaitės panelės Stomuke, M. Čemerkiutė, N. Brazauskiutė, H. Užupiutė, L. Basčiukė ir R. Kuziukė. Parengime darbavosi A. Kvetkauskas, P. Ambrazas, A. Sokas, J. Sele, H. Smith, A. Savilionis, J. Tvaronaitis, A. Tvaronaitis, Al. Užupis, F. Lemežas, K. Ramanciskas, B. Kulikauskas ir kiti. Svetainę išdekoravo p-lė Zorskiutė.

Parengimas visais atžvilgiais pavyko. Kuopa taria širdingą ačiu visiems svečiams ir darbuotojams. Taipgi ir draugijoms už dovanas.

A. Birieta.

Youngstown, Ohio

A. a. Jonas Rudzinskas, SLA 157 kuopos narys

Spalio 29 dieną mirė SLA 157 kuopos narys Jonas Rudzinskas. Palaidotas lapkričio 2 dieną su bažnytinėmis apeigomis. Velionis buvo sulaukęs 64 metų amžiaus. Velionies moteris buvo mirus tik devyni mėnesiai pirma. Kaip tik velionis savo moterį palaidojo, tuoj pradėjo sirguliuoti ir iš tos priežasties mirė. Velionis paliko nuliudime du sunus ir vieną dukterį. Iš Lietuvos paėjo iš Dr. Kudirkos Naumiesčio Suvalkijoje. Lietuvoje paliko tris brolius ir dvi seseris ir kitų giminių. Amerikoje išgyveno 48 metus, Yougstowne 40 metų. Prigulėjo prie SLA 157 kuopos per 25 metus. Velionis buvo ištikimas kuopos narys. Kada tik buvo renkamas kuopos valdybon arba bile kokion komisijon, niekuomet neatsisakyd a v o. Taipgi buvo prirašęs prie SLA visą šeimyną. SLA 157 kuopa nupirko gyvų gėlių pintinę-bukietą.

Lapkričio 3 dieną laikytame kuopos susirinkime, užėmęs nepribuvusio pirmininko vietą, Jonas Matulaitis atidarė susirinkimą ir pakvietė narius pagerbti velionį J. Rudzinską vienos minutės atsistojimu.

Taip jis ir buvo pagerbtas. Ramiai ilsėkis, mielas broli, Amerikos žemėje.

M. Subonis.

Chicago, Ill.
(BURNSIDE)

Iš SLA 63 kuopos susirinkimo

SLA 63 kuopa laikė savo susirinkimą. Pirmininkui B. Barniškiui nesiradus, vice pirmininkas P. Karzikauskas ėjo pirmininko pareigas. Vice pirmininku tam vakarui buvo išrinktas F. Skrebutėnas.

Prisirašė du nauji nariai, vieną aplikaciją pridavė organizatorius A. Laurutėnas, o kitą musų nauja organizatorė A. Snarskienė. Kiti du organizatoriai kol kas dar nieko neturėjo.

Ligonių šiuo sykiu randasi trys, ir jų tarpe kuopos pirmininkas B. Barniškis.

Prieš baigiant susirinkimą F. Skrebutėnas duoda sumanymą, kad kuopa paaukautų keletą dolerių į Naujienų remontavimo namo fondą nurodydamas, kad Naujienos yra vienintėlis laikraštis, kuris musų kuopai patarnauja talpindamas musų susirinkimų ir parengimų pranešimus. Po trumpo apkalbėjimo likosi nutarta paaukoti penkis dolerius.

SLA 63 ir 139 kuopos smarkiai rengiasi bankietui įvezdinimui naujų narių, kuris įvyks lapkričio 17 dieną K. of P. svetainėje, 11037 So. Michigan Ave. Šis bankietas bus gana įvairus, nes jame dalyvaus du Pildomosios Tarybos nariai, taipgi yra žinių, kad dalyvaus ir svečias iš Lietuvos, gerbiamas Dr. Vileišis, kuris yra giminaitis musų kuopos narės O. Jasaitienės.

Todel nepraleiskite progos ir visi atsilankykite į šį taip svarbų parengimą.

P. J. Kučinskas, koresp.

Chicago, Ill.

A. a. Jonas Januševičius, SLA 63 kuopos narys

Lapkričio 7 dieną, 9 val. ryte, 1940 m. persiskyrė su šiuo pasauliu a. a. Jonas Januševičius, SLA 63 kuopos narys sulaukęs 66 metų amžiaus, gimęs Lietuvoje, Naumiesčio apskrity, Biržų parapijoj, Klevynių kaime. Amerikoj išgyveno 37 metus, liko palaidotas lapkričio 11 dieną su bažnytinėmis apeigomis Šv. Kazimiero kapinėse.

A. a. J. Januševičius prisirašė prie SLA 63 kuopos 1923 metais ir visą laiką buvo pavyzdingas kuopos narys, lankė susirinkimus ir parengimus. Taipgi priklausė prie draugijos Šv. Izidoriaus Artojo So. Chicagoje. Paliko dideliame nuliudime moterį Oną, tris sunus, dvi marčias, tris dukteris, du žentus ir daug kitų giminių. Lai buna jam lengva ilsėtis šios šalies šaltoje žemelėje.

Bankietas

SLA 63 kuopa bendrai su 139 kuopa surengė bankietą įvezdinimui ir pagerbimui naujų narių, kurie prisirašė Antrame Pažangos Vajuje.

Bankietas įvyko nedėlioj, lapkričio 17 dieną, 1940 m., Roslande, K. of P. svetainėj, 11037-39 So. Michigan Ave.

A. Laurutanas,
SLA 63 kuopos.

Worcester, Mass.

SLA 57 kuopos susirinkimas ir Mažuknos reikalas

Lapkričio 5 dieną SLA 57 kuopa laikė savo paprastą mėnesinį susirinkimą. Atlikus visus pradinius formalumus, pirmininkas pranešė nariams, kad sekantis susirinkimas įvyks gruodžio 3 dieną, tuo pat laiku ir toj pačioj svetainėj. Šis susirinkimas bus priešmetinis, kuriame bus renkama kuopos valdyba sekantiems 1941 metams. Bus išsiuntinėtos atvirutės kiekvienam nariui, bet jei kuris delei kokios priežasties negautų atvirutės, lai laiko oficialiu šį pranešimą.

Taip pat valdyba prašo visų narių peržiurėti savo mokesčių knygeles ir pilnai užsimokėti visas mokestis. Tada nebus nei kokių kliučių gauti pašalpas bei pomirtines nelaimės valandoj ištikus. Taip pat prašoma visų narių pakalbint savo vaikus ir draugus prisirašyti prie SLA. Antrame Pažangos Vajuje prirašėm 48 narius, tad ir šiame 3-me vajuj prirašykim nors 50 narių. Tada ši 57 kuopa turės virš 300 narių. Kas kur tik numatot kokį naują narį, kreipkitės prie kuopos organizatoriaus Pijaus Račilos. Jis jums patarnaus.

Lapkričio 5 dieną SLA 57 kuopoje kilo klausimas kaslink blogo pasielgimo vice pirmininko Mažuknos ir apie jo papeikimą netinkamą broliui Kl. Jurgelioniui, Tėvynės redaktoriui. Plačiai apkalbėjus tą incidentą, apie kurį jau visį SLA nariai gerai žino, nes tas viskas buvo aprašyta Tėvynėje, susirinkimas nusprendė išnešti papeikimą broliui Mažuknai, Centro vice pirmininkui, o didelę užuojautą broliui Kl. Jurgelioniui. Taip pat pageidaujama, kad SLA Centro valdyba ištirtų šį dalyką tinkamai ir nubaustų ar visai prašalintų Mažukną iš SLA Centro valdybos. Mes permatom, kad toks blogas pasielgimas Centre nedaro jokių gerumų Susivienijimui, kada eina vajus ir prirašinėjami nauji nariai.

Broli, Kl. Jurgelioni, tu didvyris esi, tu prijauti Lietuvai ir visiems lietuviams visame pasaulyje. Tavo straipsnius telpančius Tėvynėje mes giliai įvertiname.

K. P. Šimkonis.

E. St. Louis, Ill.

Vyrai turės neapsileisti moterims

Lapkričio šeštą dieną SLA 88 kuopos susirinkime buvo priimti nauji nariai, suteikiant jiems paliudijimus. Pereito vajaus paliudijimai suteikta sekančiom narėm: M. Kurelaitis $500 apdraudos, O. Karvelis $100 apdraudos ir $12 pašalpos, A. Bulota $1000 apdraudos, P. Pranaitis vieno tukstančio. Taigi pereito vajaus pasekmės neišrodo blogos, nors vyrų ir neteko prirašyti, bet pasisekė drutas ir gražias moteris priimti. Bet, vyručiai, nepamirškit, nors tas vajus pasibaigė jusų neprirašius, mes jus pasigausim į naujo vajaus sukurį. Jųs papulsit mums į rankas. Nepamirškit musų kuopos organizatorių vardus: P. Šiukšta ir J. Bulota. Vyručiai, nepasiduokit moterims, pralenkite jas einančiame vajuje. Nepamirškit, kad SLA yra puikiausia bepartiviška organizacija šioje šalyje. Musų kaipo organizatorių pareiga bus jus kalbinti, ir mes jums velydami gero tai darysime.

Taipgi buvo svarstoma apie narių mokesčius. Turim tokių narių, kurių mokestys yra pasilikę per dešimtį metų, kitų yra perdaug užmokėta, kitų permažai, kaip rodo Centro knygos. Sako, žiurėk, mano knygutėj rodo pilnai užmokėta. Bet paimant ilgą laiką, kad pirmiau nekreipėm atydos į tą dalyką, pasirodo, kad klaida yra pas tuos narius, ne pas viršininkus. Viršininkai nėra tam renkami, kad narius kontroliuot, bet su narių pagelba ir pritarimu veikti visų gerovei. Pirmininkas Milašius su pagelba raštininko turėjo vargo ir darbo peržiurėt nuo dešimties metų užvilktus mokesčius ir sutrunijusius mokesčių knygų lapus, bet su pagelba Centro laikui bėgant bus viskas tvarkoje ir ateityje tokių keblumų bus vengiama. Taipgi gerbiamieji nariai musų viršininkai nori jusų kooperacijos. Lankykit susirinkimus. Neateikit su knygute, kad tik raštininkas parašytų mokesčius, tai tuoj už kepurės ir per duris. Vieną kartą į mėnesį galima pabut porą valandų susirinkime. Jeigu mes dirbsim petys į petį, tai laikui bėgant iš 50 narių išauginsim musų kuopų iki 100 narių.

Dovana raštininkui

Padarius kolektą susirinkime, nupirkta kuopos raštininkui Petrui Šėkštai dovana, ant stalo pastatoma lempa ir prie laikrodėlio pakabėlis su SLA ženkleliu kaipo varduvių dienos ir ženybinis paminklas, nes nesenai yra vedęs, už gerą darbavimąsi kuopos labui. Taigi, broli Petrai, dirbk SLA labui ir 88 kuopai.

J. Bulota.

Pranešimas SLA septinto apskričio kuopoms

SLA 7-to apskričio metinis suvažiavimas įvyks lapkričio 24 dieną, 1940 metais, Lietuvių Progresyvių Kliubo Salėj, 325 E. Market Street, Wilkes Barre, Pa.

Sesija prasidės pirmą valandą po pietų.

Kuopos prigulinčios apskrityje užkviestos prisiųsti delegatus. Apskričio valdyba turi kelis gerus raportus išduoti.

Juozas Maceina,
SLA 7-to apskr. sekr.

Rockford, Ill.

Iš SLA 77 kuopos susirinkimo

SLA 77 kuopos susirinkimas įvyko lapkričio 3 dieną. Iššaukus kuopos valdybą pasirodė, kad nepribuvo org. Čepulienė ir prot. sekretorius A. Savickas, tad ir vėl brolis Deltuva buvo paskirtas eiti prot. sekretoriaus pareigas.

Šiame susirinkime nieko naujo nebuvo svarstyta. Tarp kitko buvo diskusuota toks dalykas, kaip sesės Pukelienės laiškas, kuriame ji prašo, kad kuopa pagelbėtų jai padaryti tvarką jos šeimoj, butent, kad jos sunus nesielgia taip kaip motina norėtų ir kadangi abudu priklauso prie 77 kuopos, tai motina prašo, kad kuopa priverstų sunų taip elgtis kaip motina norėtų. Apkalbėjus gana plačiai tą dalyką, prieita prie išvados, kad kuopa tame dalyke negali nieko veikti ir neturi autoriteto į šeimyninius reikalus kištis. Bet atsižvelgiant į jos senatvę ir kad patenkint jos prašymą, tapo įgaliotas brolis A. Andrijauskas nueit ir duot brolišką patarimą, kas tokiais atvėjais reikia daryti. Nemažai laiko pašventėm apkalbėjimui brolio Milašiaus atsimaldavimo blankos, bet nieko galutino nenutarėm. Mat, atsimaldavimo blanka priduota, o užsimaldavimo blankos dar nėra. Ir štai kaip keistai tas atsitiko. Apie pora mėnesių atgal Milašius apleido Rockfordą ir prie Pittsburgho buk turėjo automobilio nelaimę, buk sunkiai sužeistas gulį ligonbuty. Po kelių dienų buvo gautas laiškas iš ligoninės su pranešimu, kad Milašius apleido ligoninę be jų žinios ir jie nežino, kur dabar jisai randasi. O tuom tarpu musų sekretorius brolis Gustaitis dėjo pastangas jį surasti, kad galėtų Centrui pranešt kur jisai randasi, kad Centras galėtų tenaitiniai kuopai įsakyt prižiurėt, bet surast nepasisekė. Tik už kiek laiko brolis Milašius atsiranda Rockforde ir ateina pas sekr. Gustaitį ir pareikalauja blankų. Sekretorius sako, kadangi dabar esi sveikas, tai negaliu duot užsimaldavimo blanką, o vien tik atsimaldavimo blanką. Tai jis išpildė atsimaldavimo blanką, bet ir ta ne visai gerai išpildyta. Tat kuopa ir negalėjo nieko tart iki nepristatys geresnių dokumentų.

Lapkričio 5 dieną įvyko šios šalies svarbųs valdybos rinkimai, o gruodžio 1 dieną taipgi įvyks rinkimai ir tai gana svarbųs. SLA 77 kuopa rinks sau valdybą ateinantiems metams. Aš sakau, kad bus svarbųs rinkimai del to, kad ir musų kuopoj jau bus ne vienas kandidatas, kuris bus renkamas jau ne antram terminui. Štai brolis pirm. jau rodos ktevirtą terminą tarnauja, o brolis Gustaitis tai ir visai "tradicijų" nesilaikė, nes gruodžio 1 dieną bus lygiai 10 metų kaip sekretoriauja. Taip pat ir iždininkas Usas jau sulaužęs tradicijas, nuo jo neatsilieka ir iždo globėja Sinkevičienė. Tat visi ateikit į sekantį susirinkimą ir aptarsim ką daryt su tais tradicijų laužytojais. Aš manau jeigu atrasim kaltais, tai turės dar vieną terminą tarnaut SLA 77 kuopai.

Mirė brolis Juozas Valatka, SLA 77 kuopos narys

Prasidėjus susirinkimui pirmininkas pranešė, kad mirė musų kuopos narys brolis J. Valatka ir paprašė visų atsistojimu pagerbti mirusį brolį Valatką.

A. a. Juozas Valatka atvažiavo į Rockford 1919 m. ir visą laiką dirbo Junk Yard ir tenai jį ištiko didelė nelaimė, spalio 4 dieną šių metų jis buvo mirtinai sužeistas. Nuvežtas į ligonbutį už poros dienų mirė. Tapo palaidotas su bažnytinėmis apeigomis. SLA 77 kuopa parupino grabnešius ir gėlių vainiką. Juozas Valatka paliko dideliame nuliudime moterį Evą, tris dukteris, jau ištekėjusias, ir sunų Juozą 14 metų. Iš giminių paliko tris sesiris, Magdę Rabutienę, Oną Bazienę ir Katrę Staniškienę. Visos gyvena Kansas valstijoj.

SLA 77 Kp. Korespondentas.

Detroit, Mich.

Iš SLA 352 kuopos susirinkimo

Sekmadienį, lapkričio 3 dieną Lietuvių Svetainėje buvo SLA 352 kuopos mėnesinis susirinkimas. Naujų narių prirašyta vienas per organizatorių P. Kučinską, butent Voilet Kamer, 21 metų ir vienas atsikėlė iš 30 kuopos iš Scranton, Pa. Juom yra Juozas Barzdilauskas.

Metinio baliaus komisija pranešė, jog prie baliaus rengiamasi visomis galimomis pajiegomis. Balius bus lapkričio 24 dieną, Lietuvių Svetainėje. Bus pastatyta graži ir juokinga komedija "Balon Kritęs Sausas Nekelsi". Šiame baliuje butinai turi dalyvauti kiekvienas narys ir užkviesti savo kaimynus pasisvečiuoti kartu su Susivienijimo nariais ir narėmis.

Antro vajaus organizatoriai nusiskundė, kad Centras labai atsilikęs darbais ir pažadais, jau skelbiama trečias vajus, o dar neprisiuntė pinigų žadėtų naujų narių įvezdinimo baliui, todel organizatoriai prašė, kad kuopa imtųsi tokio baliaus surengimo ir tą reikalą pati finansuotų, o jei kada gaus pinigų iš Centro, tai tas išlaidas padengs. Organizatorių prašymas išpildytas. Kadangi per abi Detroito kuopas prirašyta naujų narių 280, tai žinoma bus ir balius didelis, todel to darbo įvykinimui prie organizatorių išrinkta komisija iš trijų asmenų,: Rinkuno, Andrulio ir Motuzo.

Sekantis kuopos susirinkimas bus sekmadienį, gruodžio 1 dieną. Šiame susirinkime butina pareiga dalyvauti kiekvienam nariui, nes tai bus priešmetinis susirinkimas, kuriame bus renkama kuopos valdyba ir atliekama visi kiti svarbesni reikalai.

F. Motuzas,
SLA 352 kp. koresp.

Lawrence, Mass.

Iš SLA antro apskričio suvažiavimo

Šiemet antro SLA apskričio suvažiavimas įvyko Lawrence, spalio 27 dieną, Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėj. Delegatų suvažiavime, įskaitant ir komitetus, dalyvavo apie 60. Pačiame suvažiavime nuotaika buvo nebloga. Nors pasikalbėjimų ir minčių išsireiškimų buvo įvairių, bet didelių ginčų nebuvo. Apie keletas kuopų šiame suvažiavime (ir praeituose ne visos dalyvavo) nedalyvavo, tai yra yra Lawrenciaus kaimynistėj Haverhillio kuopa neprisiuntė savo delegatų. Taipgi ir kelios kitos kuopos delegatų nebuvo prisiuntę. Seniaus prisiųsdavo, o dabar jau "aptingo". Juk tai kuopa išrenka ne vieną delegatą, bet kelis, tai visgi iš kokių trijų gali vienas dalyvauti, kad ir atsitiktų kitiems delegatams kas nors negero. Bet suvažiavime nekreipta atydos į kuopas, kurios neprisiuntė delegatų ir nesiteirauta, ar jau tos kuopos nieko neveikia ar kas nors yra. Apskričio komitetas turėtų tuo dalyku susirupinti ir praginti kuopas prie veikimo, arba jeigu reikalas yra, tai pagelbėti kuo nors.

Buvo skaitomas iš Centro nuo sekr. M. J. Viniko laiškas su paraginimu veikti ir darbuotis šiame vajuje, kad kuodaugiausia prirašius naujų narių ir kad nei viena kuopa neatsiliktų nuo veikimo. Del vajaus darbuotojų ir vajaus darbui paskirta iš apskričio iždo $100. Bet apkalbėjimo mažai buvo, nebuvo daryta planų kaip geriaus butų galima gauti naujų narių bei jaunuolių. Žinoma, tokiuose suvažiavimuose yra progos daryti planus, pasikalbėti kaip geriaus pagyvinti darbas, kaip geriaus prirašyti narių, nes suvažiuoja visados gabesni veikėjai tokiuose darbuose patyrę.

Suvažiavimas prasidėjo 11:30 val. ryte, buvo pertrauka pietums ir vėliaus tęsėsi iki 8:30 val. vakare. Pasibaigus suvažiavimui visi dalyviai suvažiavime su nuoširdžiais linkėjimais vieni kitiems išvažiavo į savo namus. Apie patį suvažiavimą tilps suvažiavimo protokolas organe Tėvynėj (telpa šiame Tėvynės numeryje), tai visi nariai susipažins su juo.

M. Stakionis.

GARSUSIS LIETUVIŲ DAILININKAS M. DOBUŽINSKIS NEW YORKE

Paruošė dekoracijas Metropolitan operai

Dailininkas M. Dobužinskis.

Gruodžio 2 d. Metropolitan opera New Yorke savo šių metų sezono atidarymui, stato Verdi operą Kaukių Balius. Mums įdomiausia tai, kad šliai operai dekoracijas sukurė lietuvis menininkas, profesorius M. Dobužinskis.

Teatro meno srityje dekoratorius vaidina svarbiausią vaidmenį. Jis sukuria scenos vaizdus, arba sudaro viso veikalo rėmus.

Lietuvis dailininkas D. Dobužinskis savo nenuilstama kuryba teatro srityje pastatė sau didžiulį, amžiais nepamirštamą paminklą. Jau viena tikrovė, kad jis pakviestas daro dekoracijas Metropolitan operai, liudija apie didelę jo kulturą meno srityje, nes į šią operą patenka tik pirmaeiliai pasaulio menininkai, muzikai ir dainininkai.

Menininkas M. Dobužinskis dar prieškariniais laikais baigė Dailės meno akademiją Petrapilyje. Besiruošdam a s kurybiniam darbui, jis dar po to lankė geriausias mokyklas Vokietijoje — Muenchene, Paryžiuje ir Italijoje. Reikia dar pastebėti, kad jis baigė teisių mokslus Petrapilio universitete. Tai bendrai aukštos kulturos asmenybė, kuri savo didele veikla suteikė daug garbės lietuvių tautai.

Jau 1914 metais jis sukurė dekoracijas S. Diaghileff baletui, kuris visu savo puošnumu tada gastroliavo Paryžiuje. Pagarsėjęs tų dekoracijų sukurimu, jis tuoj garsiausios pasaulyje balerinos Annos Pačlovos buvo pakviestas daryti dekoracijas jos beletams.

Nors dailininkui M. Dobužinskiui buvo atidarytos durys į garsiausius teatrus ir bendrai pasaulio didmiesčius, kur jo paveikslai buvo aukščiausiai vertinami, tačiau po karo, jis apsigyveno savo tėvynės laikinojoje sostinėje Kaune. Čia jis kurė gražiausius Lietuvos vaizdus, o taip pat teatro pakviestas darė Lietuvos valstybės operai ir dramos teatrui dekoracijas. Kauno operai jis sukurė dekoracijas tokioms didžiulėms operoms, kaip Foust, Don Giovanni, Andre Chenier, Dam de Pique, Eugeny Onegin, Louise, Prince Igor, Manon, Verter, Tanenhauser ir tt. Kiek aš atsimenu, tai del operos Pikų Dama net susikivirčijo du Europos teatrai — vienas ir kitas norėjo tas dekoracijas iš dailininko Dobužinskio gauti. Tačiau dekoracijos atateko Kaunui....

Be šių operų dailininkas M. Dobužinskis darė dar visą eilę dekoracijų Kaune baletui, o taip pat dramai. Lietuvoje dailininkas Dobužinskis buvo tikras musų jaunųjų dailininkų mokytojas, kurį jaunesnieji dailininkai sekdavo.

Dirbdamas ir kurdamas Kaune, dailininkas M. Dobužinskis gaudavo daug pakvietimų dirbti dekoracijas įvairiems Europos teatrams. Taip jis sukurė daug dekoracijų ir dirbo Dresdeno Duesseldorfo dramos teatrui, Vokietijoje, Pragos nacionalei operai, garsiajam Briuselio teatrui vardu Theatre de la Monaie and Theatre Royal du Park ir tt. Paskutiniu laiku dailininkas M. Dobužinskis daug savo kurybos pašventė Londonui, kur jis sukurė dekoracijas didžiulei Moussorgskio operai Boris Godunof, o taip pat Tčaikovskio baleto Nut Cracker baleto dekoracijas ir tt.

1939 m. Čechovo teatro studija šį garsų lietuvį dailininką pakvietė į New Yorką ir jis sukurė dekoracijas Dostojevskio vienam veikalui, kurį sudramatizavę pavadino "The Possessed". Pasižymėjęs tomis dekoracijomis jis ir buvo pakviestas į Metropolitan operą.

Šį trumputį dailininko M. Dobužinskio darbų nušvietimą parašiau proga jo pasirodymo Metropolitan operoje. Apie jo kurybinę veiklą reikėtų rašyti ištisas knygas. Jis yra sukureęs daug paveikslų iš gražiosios Lietuvos gamtos. Jo paveikslai šiandien puošia tokius garsius muziejus, kaip British Museum, Victoria and Albert Museum, Londone. O taip pat Vienos nacionalio knygyno muziejus turi įsigijęs M. Dobužinskio paveikslus. Amerikoje jis dar neilgas laikas, o jau du garsųs Amerikos muziejai, kaip tai Fogg Museum of Art, Cambridge, Mass. ir Fine Arts Gallery of Yale University pasipuošė lietuvio M. Dobužinskio paveikslais. Jo paveikslai veik visame žemės rutulyje puošia menų mylinčių žmonių namus, o kartu garsina Lietuvos grožį.

M. Dobužinskis buvo aktingas tyrinėdamas Lietuvos meno istoriją. Jis yra parašęs žymų veikalą apie Lietuvos herbą-Vytį ir bendrai daug rašęs Lietuvoje lietuviškojo meno klausimais.

E. E. P.

Baltimore, Md.

Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba rengia dideles prakalbas

Sekmadienį gruodžio 1 dieną, 1940 m., Lietuvių Salėje, 851 Hollins Street, Baltimore, Md. Pradžia 7 valandą vakare. Kalbės: **Kleofas Jurgelionis,** Tėvynės redaktorius iš New Yorko; **Vincas F. Laukaitis,** Lietuvos Nepriklausomybės Fondo prezidentas; **Nadas Rastenis,** ir kiti. Dainuo Baltimorės Lietuvių Dainos Choras vedamas **Kl. Andrekaus.**

Per dvidešimts metų Lietuva buvo nepriklausoma. Bet plėšrus kaimynas, vartodamas pasaldintą melą ir grumojančią galę, Lietuvos nepriklausomybę po koja sumynė. Ką dabar pasaulio lietuviai darys? Ką mes baltimoriečiai dabar darysime? Kaip mes gelbėsime Lietuvos nepriklausomybės darbe? Ar mes tylėsime, ar mes kelsime savo balsą ir savo jiegas suliesime su viso pasaulio lietuvių jiegomis?

Visi dalyvaukime šiose prakalbose ir padėkime pamatą nenuilstančiai kovai už atgavimą Lietuvos nepriklausomybės. Įžangos nebus.

Visus Kviečia Taryba.

Kazimieras Hipolit pasižymi futbole

Cornell universitete New Yorko valstijoj mokinasi lietuvis Kazimieras Hipolit iš Bound Brook, N. J. Šiemet yra paskutiniai jo mokslo metai. Jis yra to didelio universiteto futbolo jaukto narys. Jis lošė kaip tik įstojo į universitetą, bet susižeidė koją ir todel per du sezonu lošimuose negalėjo dalyvauti. Dabar jo koja jau visai sugijus ir jis vėl lošia ir lošime atsižymi. Apie jį gerai atsiliepia sporto žinovai. Spalio 19 dieną jis dalyvavo lošime Cornell Ithacoje, kur Cornell laimėjo 45—0. Apie Kazimiero Hipolito pasirodymą šiame lošime New Yorko laikraštyje "Sun" spalio 15 dieną buvo parašyta sekamai:

"Kasimer Hipolit, Lithuanian senior from Bound Brook, N. J., got a belated chance at left end when Hershey hurt his knee... a stubborn leg injury hobbled Hipolit for two seasons... Kas is a crasher, a pass snagger and an end runner."

Chicago, Ill.

Jaunimas stato scenoje puikią operetę

Tur but nėra kito tokio gilaus, jausmingo užsiėmimo kaip menininko. Pažymėtina, kad lietuvių tautos išeivija daug darbuojasi čia Amerikos kontinente meno srityje taip, kad ir kitos tautos pripažysta lietuvius dainų mėgėjais.

Atžymėtina yra, kad jaunoji karta Amerikoje seka savo senelių įgimtį ir palinkimus tik su tobulesniu supratimus ir išsitobulinimu. Vietoje gražių ir skardžių liaudies sutartinių, jaunoji lietuvių tautos karta, sekdama bendrą kulturą, imasi jau koncertinių dainų ir lanko aukštas muzikos mokyklas.

Musų jaunos kartos choras Chicagoje yra žinomas vardu "Naujosios Gadynės" choras.

Tą gražų dainų perstatymą duos "Naujosios Gadynės" choras, lapkričio 24 dieną, Sokol svetainėj, Chicagoj.

Perstatyme dalyvauja: Jonas Virbickas, Edward Budraitis, Juozas Valentas, Allan Pukis, Jack Sarsavičius, Josephine Milleriutė, Aldona Grigoniutė, Valeria Ludigiutė, Angeline Misevičiutė, Beatrice Mockiutė ir "Naujosios Gadynės" choras.

J. J. Pronckus.

Grand Rapids, Mich.

Protesto susirinkimas

Spalio 27 dieną Šv. Jurgio draugijos svetainėj, 1513 Quarry Ave-, N. W. įvyko protesto susirinkimas surengtas lietuvių organizacijų. Kalbėjo Dr. P. Vileišis iš Lietuvos ir P. Daužvardis, Lietuvos konsulas iš Chicagos. Papasakojo apie nepriklausomą Lietuvą, apie Lietuvos okupavimą ir apie dabartinę Lietuvos buklę. Rinkta aukų užmokėjimui išlaidų. Po $1.00 aukojo sekanti: S. Naudžius, J. Kurant, M. Grubliauskas, F. J. Greičaitis, Juozas Gerulis, J. Jankauskas, N. N. Po 50c. aukojo sekanti: A. J. Bernotas, A. Galevičius, A. Bernotas jaunasis, J. Gedvila, Medelinskai, M. Bernotienė, A. Bernotas, F. Edkins, J. Puzara, A. Daukša, J. Medison, J. Karsok. Smulkių $7.30. Viso $20.30.

Priimta sekama rezoliucija:

Grand Rapids lietuviai, susirinkę į masinį mitingą Šv. Jurgio Draugijos salėje, 1513 Quarry Avenue, N. W., Grand Rapids, Michigan, spalio 27 dieną, 1940 m., ir išklausę kalbų apie Lietuvos okupaciją ir jos žmonių vargus, priėmė sekančio turinio rezoliuciją:

KADANGI Sovietinė Rusija turėjo su Lietuva taikos, nepuolimo ir savitarpės pagelbos sutartis, kurios pripažino Lietuvą suverenine valstybe, garantavo jos neliečiamybę ir užtikrino jai savistovią santvarką, tačiau Sovietinė Rusija tas sutartis sumindžiojo ir visus savo pažadus sulaužė, į Lietuvos vidaus reikalus įsimaišė, Lietuvą okupavo, jos suverenines teises pažeidė, santvarką suardė ir tautai laisvę atėmė;

KADANGI Rusija laiko Lietuvą grobonies "teisėmis" ir valdo lietuvius teroru ir kadangi toks Rusijos elgimasis nesuderinamas su tarptautine teise ir žmoniškumu,

TODEL NUTARTA pasmerkti Lietuvos okupantą ir lietuvių tautos niekintoją bei terorizuotoją Sovietinę Rusiją ir jos agentus.

TAIP PAT NUTARTA pasmerkti lietuvius komunistus, kurie pritaria neteisėtiems ir žvėriškiems Rusijos žygiams, kurie stoja su Sovietinės Rusijos komisarais ir smaugia Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvių tautos laisvę.

TAIPGI NUTARTA laikyti komunistus lietuvius ir lietuvių tautos priešais ir, kaipo su tokiais, neturėti jokių reikalų arba santykių.

TAIPGI NUTARTA užgirti ir visais budais remti Lietuvos ir lietuvių tautos patriotingų sunų daromus žygius nepriklausomą Lietuvą atstatyti ir lietuvių tautą iš rusų ir žydų komunistų vergijos išlaisvinti.

Walter J. Morris, pirm.
Frank J. Greičaitis, rašt.

SLA pagelbos ranka

SAVAITINĖ ATSKAITA IŠMOKĖTŲ POMIRTINIŲ IR LIGOJE PAŠALPŲ
Čekiai išrašyti lapkričio 16, 1940.

Išmokėtos pomirtinės

ANTANAS SLAJUS, 29 kp., Westville, Ill., gimęs rugs. 14 d., 1876 m., Kauno rėd., Raseinių apskr., Budvičių kaime. Prie SLA prisirašė gruodžio 10 d., 1916 m. Numirė liep. 29 d., 1940 m. nuo kraujapludžio. Velionio dukterei, Anelei Zikmund, pomirtinės išmokėta ---------- $150.00

JUOZAS KRIČINAS, 79 kp., Inkerman, Pa., gimęs kovo 19 d., 1878 m., Suvalkų rėd., Kalvarijos apskr., Birščių kaime. Prie SLA prisirašė geg. 17 d., 1914 m. Numirė spal. 5 d., 1940 m. nuo vėžio. Velionio moteriai, Saliomijai Kričinienei, pomirtinės išmokėta $237.50

DR. A. L. GRAIČUNAS, 36 kp., Chicago, Ill., gimęs spal. 31 d., 1870 m., Kauno rėd., Vilkmergės apskr., Kupiškio par., Pajuodupio kaime. Prie SLA prisirašė saus. 31 d., 1911 m. Pusė pomirtinės jam, Dr. A. L. Graičunui, išmokėta ---------- $500.00

Viso ---------- $887 50

Išmokėta ligoje pašalpa

BRONĖ SIMANAVIČIENĖ, 10 kp., Philadelphia, Pa. Sirgo 1 savaitę $15.00
VERONIKA VALINČIENĖ, 11 kp., Waterbury, Conn. Sirgo 11 s. ---- 43.50
KATRĖ PRANSKUNIENĖ, 14 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 12 s. -- 72.00
ELZBIETA ČERNAUSKIENĖ, 50 kp., Binghamton, N. Y.
Sirgo 1 s. ir 1 d. ---------- 14.00
JONAS BERČIUNAS, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 16 s. ir 5 d. 173.00
STASYS VAINEIKIS, 50 kp., Binghamton, N. Y. Sirgo 3 d. ------- 6.00
MIKAS RAMANAUSKAS, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 5 s. ir 4 d. 51.00
JIEVA GRAŽIENIENĖ, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 24 s. ---- 108.00
JONAS CUSKY, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 6 s. ---------- 72.00
ADELA ŠLORIENĖ, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 5 s. ir 4 d. --- 34.00
ONA JUOCNUKIENĖ, 104 kp., S. S. Pittsburgh, Pa. Sirgo 7 s. ir 2 d. 55.50
PAULINA JUŠKIENĖ, 134 kp., Chicago, Ill. Sirgo 3 s. ir 3 d. ---- 21.00
JUOZAS MICKUS, 158 kp., Springfield, Ill. Sirgo 7 s. ---------- 42.00
LEONORA BLAŽIONIENĖ, 173 kp., Lowell, Mass. Sirgo 2 s. ir 4 d. 16.00
VINCAS UNTULIS, 185 kp., Indiana Harbor, Ind. Sirgo 17 s. ---- 174.00
LAWRENCE BILECKIS, 193 kp., Toledo, Ohio. Sirgo 11 s. ir 3 d. 138.00
JUOZAS MINELGA, 194 kp., Roxbury, Mass. Sirgo 3 s. ir 3 d. -- 21.00
JUOZAS ANDRIUKAITIS, 195 kp., Pitsburgh, Pa. Sirgo 4 s. ir 5 d. 29.00
PETER RIMKEVIČIUS, 195 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 5 s. ------ 60.00
NAPOLIJONAS TRUMPICKAS, 198 kp., Akron, Ohio.
Sirgo 5 s. ir 2 d. ---------- 48.00
AGOTA LIUTKUVIENĖ, 210 kp., Williamstown, Pa. Sirgo 3 d. ---- 27.00
JONAS KAVALAUSKAS, 212 kp., Kenosha, Wis. Sirgo 2 s. ----- 18.00
JIEVA ŽEMRETIENĖ, 258 kp., Washington, Pa. Sirgo 7 s. ir 5 d. 94.00
URŠULĖ DARAČUINIENĖ, 260 kp., Chicago, Ill. Sirgo 3 s. ir 4 d. 22.00
PETRAS LUKAITIS, 275 kp., Springfield, Ill. Sirgo 5 s. ir 1 d. -- 31.00
ALFONSAS BARISA, 277 kp., Leechburg, Pa. Sirgo 10 s. -------- 45.00
PRANAS RUTKAUCKAS, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 7 s ir 2 d. 28.00
JONAS GAILIUS, 342 kp., Easton, Pa. Sirgo 9 s. ---------- 6. 10
ANTANAS SLAJUS, 29 kp., Westville, Ill. Sirgo 2 s. ir 3 d. ---- 7.50

Viso ---------- $1,546.50

Nauji aplikantai

H. CAMPAGNA, 56 kp., Penn, Pa., apdrauda N 1, lig. paš. skyr. I
J. BARNATAVIČIUS, 96 kp., Canton, Mass., apdrauda N 1
J. GLOVETSKI, 274 kp., Spring Valley, Ill., apdrauda N 1
L. GLOVETSKI, 274 kp., Spring Valley, Ill., apdrauda N 1
H. MILIAUSKIUTĖ, 297 kp., Greenfield, Mass., apdrauda N 1
C. BUKAVECKAS, 335 kp., Greenpoint, N. Y., apdrauda N 1, lig. paš. sk. I

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

Protokolas paskiausio SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimo

PROTOKOLAS

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO, ĮVYKUSIO RUGSĖJO 8—14 DD., 1940 M., HOTEL NEW YORKER, ROOM 542, 8-TH AVE., W. 34-TH ST., IR SLA CENTRO RAŠTINĖJE, 307 W. 30-TH ST., NEW YORK, N. Y.

(Tąsa)

Lėšų Fondo padėtis

Turint prieš akis suminėtus kulturinius ir SLA organizacijos tiesioginius darbus, kuriems reikalinga nemaža lėšų, kartu turime problemą su Lėšų Fondo padėtimi, kuris yra daugiau, negu tuščias. Todel privalome visomis išgalėmis rupintis Lėšų Fondo papildymu ir sustiprinimu. Tam reikalingas kuodidžiausias taupumas visose organizacijos administravimo srityse. Šiuo reikalu patiekiu atskirą planą Pildomosios Tarybos apsvarstymui. Pasitikiu, kad ir kiti Pildomosios Tarybos nariai patieks rimtus sumanymus Lėšų Fondo stiprinimui.

Taip pat patiekiu atskirus, apskaičiuotus taupumo planus Pildomosios Tarybos apsvarstymui ir sekančiais reikalais:

1. Tėvynės spausdinimo atidavimas svetimai spaustuvei, kuri turi moderniškas ir greitai spausdinančias mašinas. Pagal turimus spaustuvių apskaičiavimus, kitur spausdindami Tėvynę galėtumem sutaupyti tarpe $1,000 ir $2,000 per metus. Todel mano manymu šis reikalas yra svarstytinas.

2. Jau Pildomosios Tarybos principe nutartam trečiajam naujų narių prirašinėjimo vajui sumažintomis išlaidomis planas. Pagal šį planą numatomais išlaidų apskaičiavimais pasiremiant, galėtume sutaupyti nemažiau $3,000, sumažindami tokias išlaidas, be kurių galima apseitì sekmingam vajaus pravedimui ir prisilaikydami visokio galimo taupumo visos vajaus eigos reikalais.

Pasitikiu, kad Pildomosios Tarybos suvažiavimas visu rimtumu apsvarstys aukščiau suminėtus mano patiektus ra tiškus pasiulymus Lėšų F ndo stiprinimui.

Konservacija

Įvedus Susivienijime naujus apdraudos skyrius ir visą eilę įvairių innovacijų, jos verčia mus eiti prie konservacijos. Apie konservaciją priminiau savo raporte per itam SLA seimui ir taipgi šį klausimą galutinam išsprendimui pavedė šiam suvažiavimui poseiminis Pildomosios Tarybos suvažiavimas. Todel šį reikalą prisimenu ir vėl šiame savo raporte ir pasitikiu, kad Pildomoji Taryba jį nuodugniai apsvarstys.

Linkiu šiam Pildomosios Tarybos suvažiavimui geriausio pasisekimo, kad jis pajiegtų visu rimtumu svarbiuosius musų organizacijos reikalus apsvarstyti ir su galimai didžiausia nauda Susivienijimui ir jo nariams tuos reikalus išspręsti.

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

7. Pirmą sesiją prez. F. J. Bagočius uždarė 1:30 val. po pietų, pranešdamas, kad antra sesija prasidės 2:30 val. po pietų, toje pačioje vietoje.

SESIJA ANTRA

Antrą sesiją prezidentas F. J. Bagočius atidarė 2:30 val. po pietų, rugsėjo 8 d., Hotel New Yorker, Room 542, New York, N. Y.

Sesijoje dalyvauja visi tie Pildomosios Tarybos nariai, kurie dalyvavo pirmoje sesijoje. Taipgi dalyvauja Tėvynės redaktorius Kl. Jurgelionis.

8. Iždininkas K. P. Gugis išdavė sekamą raštišką raportą:

SLA IŽDININKO RAPORTAS

SLA Pildomosios Tarybos
Suvažiavimui, New York.

Gerbiamieji:

Kartu su šiuomi įteikiu šiam SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimui mano, kaipo SLA iždininko, raportą nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d., 1940 m.

Čia turiu pastebėti, kad dalis šio raporto, t. y. nuo sausio 1 d. iki vasario 21 d., š. m., jau buvo pateikta SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimui, kuris įvyko New Yorke pirmose dienose kovo, š. m.

Tačiau šį raportą išduodu už visą periodą nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d. ir jis susideda iš sekamų dalių:

1) Sutrauka iždininko įplaukų (priskaitant parduotus bonus, morgičių numokėjimus, etc.)
2) Sutrauka iždininko išmokėjimų (priskaitant investmentus).
3) "Trial Balance" nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d., 1940 m.
4) Paskolos atmokėtos nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d., 1940 m.
5) Naujos paskolos duotos 1940 metuose, iki rugsėjo 1 d., 1940 m.
6) Bonai pirkti, iškeisti ir parduoti 1940 m. iki rugsėjo 1 d.

Apie SLA nuosavybes neturiu atskiro raporto, nes, neabejoju, kad visi prižiurėtojai tokių nuosavybių išduos savo raportus. Tačiau, noriu pranešti, kad buvusi Nestor-Salduko nuosavybė, adresu 6551-53-55 South Kedzie Avenue, Chicago, Illinois, yra galutinai perimta, kad resyveris buvo šiomis dienomis teismo paliuosuotas, ir tos nuosavybės prižiurėjimą perėmė p-lė E. Mikužiutė su rugsėjo 1 d.

Nors per ištisą mano iždininkavimo laiką aš visuomet išduodavau išsamius raštiškus raportus Pildomąjai Tarybai, bet nevisuomet jie buvo talpinami Tėvynėje, kad sutaupius organe vietos, todel, idant nebutų ateityje jokių užmetimų, kad aš neišduodu Pildomąjai Tarybai raportų ir nariai nežino SLA ižido stovio, aš pageidauju, kad kaip šis taip ir visi mano sekanti raportai Pildomąjai Tarybai butų ištisai atspausdinti Tėvynėje kaipo dalis Pildomosios Tarybos suvažiavimo protokolo.

Su aukšta pagarba,
K. P. GUGIS,
SLA iždininkas.

IŽDININKO ĮPLAUKOS
Nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 dienai, 1940 metų*

SUTRAUKA

Pomirtinių	$234,880.54	
Pašalpos	48,738.91	
Lėšų	25,884.83	
Lėšų P. T.	9,533.56	
Mišrus	4,387.41	
Mišrus jaunuolių skyrius	686.68	
Narinės mokestys, adminis. etc.		$158,846.77
Bonų nuošimčiai		11,234.58
Bonų numokėjimai		3,700.00
Bonai parduoti		97,155.36
Paskolų nuošimčiai		13,745.57
Paskolų numokėjimai		10,941.13
Visiškai atmokėtos paskolos		10,250.00
Taupymo sąskaitos nuošimčiai		41.45
Nuomos		17,549.52
Kenceliuoti orderiai		198.42
Numokėjimai ant Resyverio "Certificate of Indebtedness"		98.59
Sugrąžintos taksos		17.20
Sugrąžintos apdraudos premijos		116.65
Social Security		.72
Gauta ant kontrakto pardavime Detroit, Mich. nuosavybės (po atsiskaitymo, etc.)		215.97
Viso	$324,111.93	$324,111.93

PASTABA: Bedarbių Pask. Fondan sugrąžinta, nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d., 1940 m., viso $327.89, kurie įskaityti Mišraus Fondo įplaukose.

* Šioj įplaukų sutraukoj randasi rugpjučio mėnesio įplaukos kaip seka: Sekr. lakštai Nr. 1 iki 162, ir iždin. lakštai Nr. 1 iki 23.

IŽDININKO IŠMOKĖJIMAI
Nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d., 1940 m.*

SUTRAUKA

Pomirtinių	$188,799.78	
Pašalpos	40,027.33	
Lėšų	36,952.72	
Lėšų Prel. Term	331.57	
Mišrus	2,889.58	
Mišrus jaunuolių skyrius	.90	
Pomirtinės Fondo įvairųs išmokėjimai		$88,877.90
Pomirtinės Fondo investmentai bonais		68,921.28
Pomirtinės Fondo investmentai paskoloms		31,000.00
Pašalpos Fondo įvairųs išmokėjimai		40,027.33
Lėšų Fondo įvairųs išmokėjimai		36,952.72
Lėšų Fondo Prel. Term išmokėjimai		331.57
Mišraus Fondo įvairųs išmokėjimai		2,889.58
Mišraus Fondo jaunuolių skyriaus išmokėjimai		.90
Viso	$269,001.88	$269,001.88

PASTABA: Parduodant Detroit nuosavybę už $5,000.00 ant kontrakto, pirkėjas įmokėjo $500.00, o likusi suma $4,500.00 nėiskaityta į viršminėtą paskolų sumą.

* Šioj išmokėjimų sutraukoj randasi rugpjučio mėnesio išmokėjimai kaip seka: Orderiai Nr. 2018 iki 2210.

TRIAL BALANCE
for period from
January 1 to September 1, 1940

1940		
January 1-st, TOTAL CASH in all accounts as per trial balance		$135,652.00
Total income from 1/1 to 9/1/40 (including Aug. Inc. Sec'y's Sheets No.1 to No.162 & Treas' Sheets No.1 to No. 23)		324,111.93
Total		$459,763.93
Total Disbursements from 1/1 to 9/1/40: (including Aug. Orders No.2018 to No.2210)	$269,001.88	
Minus December, 1939 bank debit.	.65	
	$269,001.23	
PLUS June, 1940 bank debit $1.11		
PLUS Aug. 1940 bank debit. .87	1.98	
Totas Disbursements		269,003.21
Aug. 31, 1940 — CASH BALANCE		$190,760.72

Cash balance in banks as of Aug. 31, 1940:

M. F. Northern Trust Company	$70,305.07
D. F. Northern Trust Company	31,151.78
Exp. F. Continental Bank (P. T. incl.)	358.36
Misc. F. Drovers Bank (Juv. incl.)	6,834.53
M. F. Mellon National Bank	54,576.69
D. F. Mellon National Bank	12,679.17
Misc. F. Mellon National Bank	2,942.50
** Universal State Bank (Juv. incl.)	2,719.83
Aug. 31, 140 — TOTAL CASH in all commercial accounts	$181,567.93

Aug. 31, 1940 — **Cash Balances in Savings Accounts:**

**Shenandoah Trust Company	$3,028.16
First National Bank of Mahanoy City, Pa.	5,569.02
Total	$8,597.18

Balance uncollected cheks $595.61

TOTALS

Aug. 31, 1940 — TOTAL CASH in all commercial acct's	$181,567.93
TOTAL CASH savings acct's	8,597.18
Balance uncollected cheks	595.61
	$190,760.72

MORTGAGES REPAID from
January 1 to September 1, 1940

Dote Repaid	Address of Property	Amount
1—25—40	2431 North 75-th Court, Elmwood Park, Illinois	$500.00
2—7 —40	312 East 9-th Street, South Boston, Mass.	3,650.00
2—22—40	324 East 9-th Street, South Boston, Mass.	3,000.00
4—4 —40	119-121 Brigham Street, Hudson, Mass.	3,100.00
	TOTAL REPAID	$10,250.00

NEW MORTGAGES MADE FROM
Jannuary 1, 1940 to September 1, 1940

Application No:	Location:	Amount:	Date of Mortgage:
204	Marlin, Pa.	$1,200.00	Jan. 17, 1940
231	Wilkes Barre, Pa.	700.00	Feb. 6, 1940
232	Lowell, Mass.	1,000.00	Feb. 10, 1940
233	Roxbury, Mass.	3,500.00	Feb. 15, 1940
235	So. Boston, Mass.	500.00	Feb. 29, 1940
236	Cambridge, Mass.	3,000.00	Mar. 21, 1940
229	Elizabeth, N. J.	3,500.00	Mar. 12, 1940
239	So. Boston, Mass.	2,200.00	Mar. 29, 1940
241	Arnold, Pa.	800.00	Mar. 26, 1940
228	So. Boston, Mass.	1,500.00	*
234	Muse, Pa.	4,000.00	Apr. 11, 1940
242	Dorchester, Mass.	5,000.00	May 20, 1940
244	Cambridge, Mass.	3,500.00	June 25, 1940*
245	So. Boston, Mass.	600.00	June 18, 1940
**	Detroit, Mich.	4,500.00	June 3, 1940
	Total	$35,500.00	

* These mortgages are incomplete and still pending.
** Detroit, Mich. property which was sold on a contract. $4,500.00 given as a purchase price mortgage, payable $40.00 per month including interest and principal.

BOND REPORT
Bonds bought, exchanged and sold from January 1, 1940 to September 1, 1940

Par value	Security	Date purchased	Price paid	Amt. paid	Rate of interest	Maturity
$20,000	U. S. of America Treasury Bonds	1/19/40	106 20/32	$21,325.00	2 3/4%	Dec. 15, 1965
10,000	U. S. of America Treasury Bonds	1/24/40	105 31/32	$10,596.88	2 3/4%	Dec. 15, 1965
15,000	Pennsylvania RR	2/3/40	101 3/4	$15,300.00	4 1/2%	June 1, 1965
5,000	Dayton Power & Light Co.	2/20/40	104	$5,208.00	3%	Jan. 1. 1970
10,000	U. S. of America Savings Bonds	3/29/40	— —	$7,500.00	— —	March 1, 1950
Maturity value 9,000	U. S. of America Treasury Bonds	7/23/40	100	$9,000.00	2 1/4%	June 15, 1956
$69,000				$68.921.88		

BONDS EXCHANGED

1—17—40 Exchanged CENTRAL WEST CO. Voting Trust Cert. for 150 Shares of COMMON STOCK.
5—21—40 DAYTON POWER & LIGHT CO. for definitive securities.

BOND REPORT
Bond Sold

Par value	Security	Date of sale	Sold for	Amount rec'd	Amount paid	Profit or	Loss
$10,000	Bethlehem Steel Corp.	1—29—40	101	$10,071.00	$9,900.00	$171.00	—
25,275	Home Owners' Loan Corp.	1—22—40	101 18/32	$25,669.92	25,406.25	263.67	—
5,000	Public Service Co. of Colorado	1—17—40	103 3/8	$5,154.25	5,100.00	54.25	—
25,300	Home Owners' Loan Corp.	1—17—40	104 14/32	$26,422.69	25.725.00	697.69	—
27,500	U. S. of America Treasury Bonds 2½%	1—17—40	108 16/32	$29,837.50	28,233.59	1,603.91	—
$93,075.00				$97,155.36	$94,364.84	$2,790.52	—

9. F. J. Bagočius įnešė, J. K. Mažukna parėmė priimti SLA iždininko raportą. Raportas priimtas.

10. Persvarstoma velionio Stasio Kungio, SLA 55 kuopos nario, Chicago, Ill., pomirtinės ir ligoje pašalpos išmokėjimas. Velionis į pašalpą ligoje užsimaldavo kovo 12 dieną, o numirė balandžio 12 dieną, 1932 metais. Jo pomirtinė apdrauda $600, o ligoje pašalpos priklausė $12.50. Apie velionio mirtį kuopa Centrui pranešė gegužio 7 d., o liepos 5 d., 1932 m., kuopa prisiuntė Centrui velionio narystės paliudijimą, sirgimo blankas ir mirties prirodymo paliudijimą, su pastaba, kad velionio apdrauda butų pasiųsta pašalpgavei jo seseriai Marei Kniežienei, gyvenančiai Lietuvoje, o ligoje pašalpa kad butų išmokėta kuopai, nes velionis likęs skolingas kuopai. Į šį reikalavimą Centras, atsakydamas laišku liepos 13 d., 1932 m., pareikalavo kuopos, kad ji prisiųstų įrodymus, už ką velionis liko kuopai skolingas, bet kuopa į Centro reikalavimą neatsakė ir pašalpgavė neatsišaukė. Nesulaukiant atsišaukimo, velionio pomirtinė tapo perkalta į SLA apdraudos iždą rengiant valstijoms raportus 1934 metais. Lapkričio mėnesy, 1939 m., kuopos sekretorius, A. Statkus, atsikreipė į Centrą laišku, klausdamas, kada ir kam velionio Stasio Kungio apdrauda buvo išmokėta. Jam buvo atsakyta laišku lapkričio 27 d., 1939 m., kad teisė prie velionio pomirtinės jau panaikinta. SLA iždininkas, K. P. Gugis, pranešė, kad kuopos organizatorius asmeniškai lankėsi jo raštinėje ir nusiskundė, kad velionio apdraudos neišmokėjimas kuopai daraș daug nemalonumo ir kenkiąs kuopos organizativiam darbui. Šį reikalą Pildomoji Taryba svarstė suvažiavime kovo 1—8 dd., 1940, ir nutarė, kad Pildomoji Taryba, einant įstatymais, neranda galimybės šios pomirtinės išmokėti, tačiau pašalpgavis gali apeliuoti į SLA seimą. Pašalpgavė, velionio sesuo Marė Kniežienė, per Lietuvos

konsulą Chicagoje, tuo reikalu apeliavo į SLA 41-mą seimą, o seimo Skundų ir Apeliacijų Komisijos rekomendacija nutarta šį reikalą sugrąžinti atgal Pildomosios Tarybos apsvarstymui ir išsprendimui. Šį reikalą persvarsčius, K. P. Gugis įnešė, J. K. Mažukna parėmė, kad iš priežasties neaiškios tarptautinės padėties, kuri paliečia ir Lietuvą, kur gyvena pašalpgavė — išmokėjimo reikalą atidėti svarstymui iki sekančio Pildomosios Tarybos suvažiavimo. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

11. Svarstoma Kazio Mockaus, SLA 165 kuopos, Indiana Harbor, Ind., $300 pomirtinės išmokėjimas. Pomirtinė originaliai buvo užrašyta velionio broliui Jurgiui Mockui, kuris, sulig kuopos pranešimo, atsisakė rupintis velionio palaidojimu. Prieš mirtį narys savo pomirtinę perrašė palaidojimui (estate for burial), ką rodo permainymui į Centrą prisiųstas senas paliudijimas, kurio nesuspėta permainyti, nes narys tuojau numirė. Nario pasirašytame dokumente nurodoma, kad jo paliktu turtu rupintųsi jo užlaikytoja Stella Klapatauskienė, kurios jis taipgi prašęs rupintis ir palaidojimu. Pašalpgavio paliudijime S. L. A. 185 kuopa prašo K. Mockaus pomirtinę išmokėti Stellai Klapatauskienei. J. K. Mažukna įnešė, E. Mikužiutė parėmė pomirtinę išmokėti S. Klapatauskienei, kuomet bus prisiųsta įrodymai, kad ji užmokėjo palaidojimo lėšas. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

12. Svarstoma Petro Vencelevičiaus, nario SLA 140 kuopos, Charleroi, Pa., $300 pomirtinės ir $63.00 ligoje pašalpos išmokėjimas. Originaliai pamirtinė buvo užrašyta velionio pirmąjai pačiai, Elzbietai Vencelevičienei, vėliau permainyta sunui Antanui Vencelevičiui, o birželio 26 dieną, 1940 metais, permainyta antrai pačiai, Jievai Vencelevičinei. Sunus Antanas Vencelevičius kontestuoja pomirtinės išmokėjimą Jievai Vencelevičienei, sakydamas, kad velionio palaidojimu rupinosi vaikai, ir taipgi kelia abejonių, ar paliudijimas permainytas legaliai, nes permainomame paliudijime nėsąs tėvo tikras parašas ir kad vienas liudininkų, pasirašiusių ant paliudijimo, tikrina, jog nematė Petro Vencelevičiaus pasirašant. Apsvarsčius, K. P. Gugis įnešė, E. Mikužiutė parėmė pavesti vice prezidentui J. K. Mažuknai reikalą ištirti kuopoje, pristatyti reikalingus teisėtus įrodymo dokumentus ir pomirtinę išmokėti sulig jo rekomendacijos. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

13. Svarstoma SLA 7 kuopos, Pittston, Pa., atsiklausimas apie išmokėjimą $600 pomirtinės tos kuopos narės Onos Ragelienės. Sulig kuopos sekretoriaus pranešimo, minima narė nuskendusi Susquehanna upėje kovo 7 dieną, 1940 m., bet jos lavonas iki šiol dar nesurastas. Į SLA ji priimta rugpjučio 8 dieną, 1936 metais, ir jos pomirtinė užrašyta jos vyrui, Andriui Rageliui, kuris, sulig Centro patarimo, duokles už ją moka iki šiol "su vilčia, kad SLA Pildomoji Taryba šiame suvažiavime šį reikalą išspręs". Apsvarsčius, J. K. Mažukna įnešė, K. P. Gugis parėmė pomirtinę išmokėti tuomet, kada bus įrodyta velionės mirtis, arba po tiek metų nuo prapuolimo dienos, kaip Pennsylvania valstijos įstatymai pripažysta žmogų legaliai mirusiu.

14. Svarstoma SLA 103 kuopos nario, Martino Niderstroso, prašymas jam išmokėti pusę pomirtinės. Narys dabar yra 74 metų amžiaus ir prie Susivienijimo priklauso per 36 metus į $150 apdraudą. Apsvarsčius, E. Mikužiutė įnešė, J. K. Mažukna parėmė nario prašymą patenkinti, pasiremiant SLA konstotucijos skyriu IX, par. 7, kada jis į centrą prisiųs savo paliudijimą ir raštu Susivienijimą paliuosuos nuo savo visų narystės teisių. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

15. Svarstoma išmokėjimas $150 pomirtinės narės SLA 86 kuopos, Anelės Darbiutės, žuvusios automobilio nelaimėje. Apsvarsčius, K. P. Gugis įnešė, F. J. Bagočius parėmė pomirtinę išmokėti be daktaro paliudymo, pasiremiant SLA vice prezidento J. K. Mažuknos liudymu ir ištyrimu pilnos padėties. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

16. Sekanti suspenduoti nariai pristatė atgal priėmimo blankas, sveikatos paliudijimus ir išpildė konstitucinius reikalavimus, prašydami, kad jie butų priimti atgal į Susivienijimą. K. P. Gugis įnešė, J. K. Mažukna parėmė visus šiuos narius priimti. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

P. Evaška, 8 kp., Conn.		$600
A. Luckus, 14 kp., Ohio		500
M. Luckienė, 14 kp., Ohio		500
P. Bataitis, 36 kp., Ill.		150
J. Rakauskas, 36 kp., Ill.		150
P. Pranskevičienė, 36 kp., Ill.		600
A. Bertašius, 36 kp., Ill.		600
A. Visbaras, 36 kp., Ill.		600
V. Rauktienė, 40 kp., Pa.		150
J. Kazlauskas, 40 kp., Pa.		1,000
O. Jansevičienė, 40 kp., Pa.		300
O. Balevičienė, 40 kp., Pa.		300
J. Mickevičius, 40 kp., Pa.		500
J. Demienė, 76 kp., N. Y.		300
J. Smitkus, 124 kp., Conn.		150
S. Wilkas, 134 kp., Ill.		250
W. Valentine, 178 kp., Ill.		1,000
J. Vilkevičius, 207 kp., Conn.		300
M. Vilkevičienė, 207 kp., Conn.		300
V. Butanavičius, 211 kp., Pa.		300
V. Kazlauskas, 260 kp., Ill.		1,000
M. Shimkus, 260 kp., Ill.		600
Z. Petrikienė, 267 kp., Pa.		1,000
K. Zalapukienė, 293 kp., Ill.		1,000
N. Lasky, 314 kp., Ill.		300
L. Shimkus, 314 kp., Ill.		150
M. Poalaski, 314 kp., Ill.		150
P. Skrickis, 318 kp., Mass.		300
Z. Bieliauskas, 318 kp., Mass.		300
J. Vaitkevičius, 318 kp., Mass.		300
S. Česnulevičius, 318 kp., Mass.		600
M. Svieckienė, 318 kp., Mass.		300
V. Plitnikienė, 318 kp., Mass.		300
J. Skerniškis, 318 kp., Mass.		600
M. Novick, 352 kp., Mich.		250

17. Svarstoma SLA 14 kuopos, Cleveland, Ohio, prašymas suteikti $150 paramą palaikymui lietuvių kalbos ir dailės mokyklėlės, kuri yra minimos kuopos priežiuroje. Kadangi kovo mėnesio Pildomosios Tarybos suvažiavimas del šios mokyklėlės palaikymo paaukojo $25 iš Jaunuolių Švietimo Fondo, tai akyvaizdoje stokos žinių, kiek mokinių mokyklą lanko, kokie mokinių lankymui apribavimai yra, butent ar kitų kuopų tėvų vaikai gali lankyti, kiek mokyklos išlaikymas kainuoja ir tt., nutarta mokyklos išlaikymui sekančiais metais paaukoti dar $25, jeigu pati kuopa tam tikslui sukels nemažiau $50.

18. Svarstoma SLA 352 kuopos komisijos prašymas suteikti piniginę paramą mokyklėlės palaikymui. Kuopa užlaiko mokyklėlę, kurioje vaikučiai mokinami lietuvių kalbos ir rašto. Kadangi mokyklėlės užlaikymas kuopai sudaro nemažas išlaidas, taį prašo Pildomos Tarybos paskirti iš Jaunuolių Švietimo fondo $50.00 tos mokyklėlės palaikymui. Akyvaizdoje stokos žinių, kiek mokyklėlės įsteigimas kainavo, kiek mokinių ją lanko, kokie mokinių lankymui apribavimai, kiek mokyklos išlaikymas kainuoja ir tt., nutarta mokyklos išlaikymui sekančiam metui paaukoti $25, jeigu pati kuopa tam tikslui sukels nemažiau $50.

19. Svarstoma SLA 352 kuopos, Detroit, Mich., prašymas išmokėti jiems vieną trečdalį susidariusių išlaidų kuopos jaunuolių baseball jauktui uniformas ir kitus reikmenis superkant. Pereitame Pildomosios Tarybos suvažiavime pasiulyta vieną trečdalį susidariusių lėšų padengimui, jeigu Pildomoji Taryba ras tokį darbą remtinu. Dabar kuopa praneša, kad baseball jauktas jau sudarytas, visomis reikmenimis aprupintas ir žaidžia garsindami SLA vardą. Tas viskas jiems kainavo $505.66. Prašo Pildomosios Tarybos trečdalio lėšų, $168.55, padengimui, o kitus du trečdalius, sumoje $337.10, pasirupins padengti kuopa ir patys jaunuoliai. Kadangi kuopa išlaidas padarė be Pildomosios Tarybos žinios ir pritarimo, bet kadangi Pildomoji Taryba randa šį darbą remtinu — E. Mikužiutė įnešė, K. K. Gugis parėmė paaukoti $100. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

20. Apsvarsčius, nutarta sekantį posėdį laikyti SLA Centro raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

21. Antrą sesiją prezidentas F. J. Bagočius uždarė 7:15 val. vakare, patvarkydamas, kad trečias posėdis įvyks rugsėjo 9 dieną, 9:30 val. ryte, SLA Centro raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

SESIJA TREČIA

Sesiją trečią prezidentas F. J. Bagočius atidarė rugsėjo 9, 1940, 10 val. ryte, SLA Centro Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Šioje sesijoje dalyvauja šie Pildomosios Tarybos nariai:

Prezidentas F. J. Bagočius,
Vice prezidentas J. K. Mažukna,
Sekretorius M. J. Vinikas,
Iždininkas K. P. Gugis,
Iždo globėja E. Mikužiutė,
Daktaras-kvotėjas Dr. S. Biežis.

Sesijoje dalyvauja šeši Pildomosios Tarybos nariai ir sudaro kvorumą.

22. Iždo globėja E. Mikužiutė skaito savo, kaipo iždo globėjos, raportą. K. P. Gugis įnešė, S. Biežis parėmė raportą priimti. Raportas priimtas vienbalsiai.

IŽDO GLOBĖJOS RAPORTAS IKI SAUSIO 1 D., 1940 M.

Iždo globėjai bando kur tik galima sutaupyti lėšų. Prisilaikant to principo buvo sutaupyta S. Mockaus kelionės lėšos į Chicagą, ir E. Mikužiutė, kuri gyvena ant vietos peržiurėjo iždininko K. P. Gugio sąskaitas.

Bankines sąskaitas rado tvarkoje.

Įsakant P. T. suderinti iždininko ir sekretoriaus knygas, iždo globėjai dabar randa kad tas darbas atliktas. Iždininkas uždaro knygas vėliau negu sekretorius. Tokiu budu skaitlinės susiderina.

Naujų defoltavimų bondsuose neįvyko. Visi bondsai, apart tų, kurie jau nuo seniau buvo defoltuoti, mokasi nuošimčius.

Morgičiai

Apart kelių morgičių, kurie nuolatos užsivelka su nuošimčiais kelias dienas, visi mokasi nuošimčius gerai. Ir tie, kurie pasivėluoja, užsimoka bėgyje 30 dienų.

Radome:

3315 S. Halsted St., Chicago, Ill., nesilaikant kontraktinės sutarties numokėti ant principo. Jis yra atsilikęs ir su taksais.

38-40 Harbor View St., Dorchester, Mass., užlikta $150 numokėjimas ant principo. Taipgi pavėluota su nuošimčiais.

373-75 W. Broadway, So. Boston, Mass., pavėluota su nuošimčių mokėjimu.

Reikia kur tik galima vengti duot naujus morgičius, kuomet yra reikalinga duoti mėnesinius numokėjimus ant principo ir nuošimčių, nes tai bus apsunkinimas musų ofiso darbais, kurie neneš mums naudos.

Namų pardavimas

Pirmiausiai reikia parduoti namus, kurie neneša jokio pelno Susivienijimui. Į tą kategoriją įeina namai rytinėse valstijose, ir keli namai Chicagoje. Chicagoje turime du namus, kurie turėtų buti parduoti, jeigu atsiranda pirkėjas. O Brooklyne turime parduoti 193-195 Grand St. namą, nes jis niekados neneš tiek pelno, kiek priderėtų musų investmentui.

Sutaupymas lėšų

Yra numatoma, kad Centro ofise yra galimybė sutaupyti bent kelis šimtus dolerių į metus, prisilaikant tam tikrose ribose. Kur tik galima daryti siuntinėjimus per ekspresą vieton per paštą. Vengti vartojimą telefono long distance pasikalbėjimams. Vengti, arba taip sutvarkyti ofiso darbus, kad nebutų reikalinga išmokėti darbininkams "overtime" algų. Nuo darbininkų, kurie uždirba daugiau negu $25.00 į savaitę algos, kolektuoti pusę mokesčių užmokėjimui Social Security taksų.

Komisijos turi gauti leidimą, arba P. T. pritarimą darant išlaidas. Komisijos turi vengti bereikalingų išlaidų sudarymo.

E. MIKUŽIUTĖ,
SLA iždo globėja.

23. Daktaras-kvotėjas Dr. S. Biežis raportuoja iš savo darbuotės ir suteikia sekamas rekomendacijas:

PASIULYMAI P. T. — SVEIKATOS SKYRIAUS VEDIME

1. Sveikatos skyrius užima visą Tėvynės puslapį sykį į mėnesį.

2. Sveikatos skyrių veda ir redaguoja SLA Daktaras-kvotėjas su Sveikatos Komisijos pagelba.

3. Sveikatos skyrius privalo daugiausia aiškinti apsaugojamąją mediciną, bendrąją higieną ir svarbą koanksčiausiai gydytis bent kokiam nesveikumui ištikus, kad gavus geriausias pasekmes.

4. SLA išleidžia bent vieną sveikatos brošiurą kas du metai ir kiekvienam nariui suteikia veltui. Taipgi kiekvienas naujas narys gauna po vieną kopiją. Į tokią brošiurą gali tilpti tinkami raštai jau buvę spausdinti Tėvynėje. Bendra kryptis ta pati. Kiekvienoje brošiuroje turi rastis tinkamas rašinys iš bendros dentisterijos. Brošiurą suredaguoja Daktaras-Kvotėjas.

Reikalui esant, Daktaras-Kvotėjas pakviečia numatytus specialistus lietuvius, kad ir ne SLA narius, paruošti brošiurai medžiagą iš jų specialybės.

5. Daktaras-Kvotėjas, susitaręs su Sveikatos Komisija, paruošia eilę paskaitų, kurios skaitoma SLA kuopų susirinkimuose, į kuriuos gali buti kviečiami ir ne nariai atsilankyti. Jei kur paskaitos autoriui nepatogu asmeniniai atsilankyti — tokia paskaita galį buti paštu nusiųsta ir bile kuris kuopos viršininkas ją perskaito.

J. K. Mažukna įnešė, K. P. Gugis parėmė raportą priimti. Daktaro-kvotėjo raportas priimtas vienbalsiai.

24. Chicagos namų prižiurėjimo raportą skaito tų namų prižiurėtoja E. Mikužiutė. Po plataus išsikalbėjimo ir išsiaiškinimo, J. K. Mažukna įnešė, Dr. S. Biežis parėmė raporto priėmimą atidėti iki tokio laiko, kuomet jis bus reikiamai papildytas. Į nešimas priimtas.

25. F. J. Bagočius išdavė Morgičių Komisijos raportą, kuris sutinka su iždininko K. P. Gugio raportu. E. Mikužiutė įnešė, S. Biežis parėmė raportą priimti. Raportas priimtas vienbalsiai.

26. Investmentų Komisija raportuoja apie pardavimą, pirkimą ir iškeitimą sekamų bondsų ir sekuracijų:

Nuo sausio 1 d., 1940 m., Investmentų Komisija atliko sekamas tranzakcijas, sekant Stantard Statistics kompanijos įvairias rekomendacijas.

Parduota sekami bondsai

Naminalė vertė		Kainavo	Gavome	Pelnas
$5,000	Public Service Co. of Colorado, 1-st Mtg. 3½%, Bonds, due 12/7/64. Pirkta lapkr. 1939, parduota sausio 17	$5,100.00	$5,154.25	$54.25
27,500	United States Treasury 2½% Bonds, due 12/15/45. Pirkta 1937, parduota sausio 17	28,215.91	29,837.50	1,621.59
25,275	Home Owners Loan Corp., 1½% Bonds, due 6/1/47-45. Pirkta 1939, parduota sausio 20	25,406.25	25,669.92	263.67
10,000	Bethlehem Steel Corp. Mtg. 20 yr. S. F. 3¼% Bonds, due 7/1/59. Pirkta 1939, parduota sausio 29	9,900.00	10,071.00	171.00
$67,775		$68,622.16	$70,732.67	$2,110.51

Pirkta sekanti bondsai

Nominalė vertė		Mokėjome
$20,000	United States Treasury 2¾% Bonds, due 12/15/65-60	$21,325.00
10,000	United States Treasury 2¾% Bonds, due 12/15/65-60	10,596.88
15,000	Pennsylvania R. R. Co., Gen'l Mtg. "A", 4½% Bonds, due 6/1/65	15,300.00
10,000	United States of America Savings Bonds issued as of 3/1/40, Series "D", Registered, due 3/1/50	7,500.00
9,000	United States of America 2¼% Treasury Bonds	9,000.00
$64,000		$63,721.88

Iškeitėme

150 shares Voting Trust Certificate of Common Stock of Central West Company į
150 sahres Certificates for Common Stock of Central West Company.

S. Biežis įnešė, J. K. Mažukna parėmė komisijos raportą priimti ir parduotus, pirktus ir iškeistus bondsus ir sekuracijas ratifikuoti. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

27. K. P. Gugis įnešė, E. Mikužiutė parėmė, kad butų iškeistas BMT bondsų certifikatas. Įnešimas priimtas vienbalsiai ir šiuo SLA iždin., K. P. Gugis, yra įgaliojamas tą tranzakciją atlikti, išpildant visas reikalingas formas.

28. Svarstoma A. J. Banišausko morgičiaus reikalas — išlyginimas pasirašymų morgičiaus dokumentuose. E. Mikužiutė įnešė, J. K. Mažukna parėmė pavesti adv. F. J. Bagočiui reikalą ištirti ir neaiškumus minimo morgičiaus dokumentuose išlyginti. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

29. Prezidentas F. J. Bagočius trečią sesiją uždarė 1:30 val. po piet, patvarkydamas, kad ketvirta sesija prasidės rugsėjo 9 dieną, 2:30 val. po piet, toje pačioje vietoje.

SESIJA KETVIRTA

Ketvirtą sesiją prezidentas F. J. Bagočius atidarė 2:30 val. po pietų. Sesijoje dalyvauja visi šeši Pildomosios Tarybos nariai, kurie dalyvavo trečioje sesijoje, ir sudaro kvorumą.

30. Plačiai apkalbama dabartinė morgičių čekių išdavimo tvarka, tikslu pagerinti morgičių išdavimo sistemą. Apsvarsčius, E. Mikužiutė įnešė, J. K. Mažukna parėmė laikytis tos pačios tvarkos — išrašant čekius dviem vardais, advokato ir skolintojo vardais. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

31. Apkalbama SLA nejudomų nuosavybių prižiurėjimo reikalas. Po pilno apsvarstymo ir plataus išsikalbėjimo, prieita bendro supratimo, kad visų SLA nuosavybių agentus skiria Pildomoji Taryba, o tie agentai SLA sekretoriui pateikia raportus, siunčia pinigus ir pilnai atsiskaito iš finansinės apyvartos. Reikale prižiurėjimo SLA nuosavybių Chicagoje kilo du pasiulymai: 1) Prie p-lės E. Mikužiutės, kuri prižiuri SLA nuosavybes Chicagoje, priskirti dar du Pildomosios Tarybos narius — K. P. Gugį ir Dr. S. Biežį — sudarant Namų Prižiurėjimo Komisiją; 2) Paskirstyti Chicagos nuosavybių prižiurėjimą kokiems trims ar daugiau agentams. Plačiai apie reikalą išsikalbėjus ir pasitarus, nutarta palikti taip, kaip dabar yra iki sekamo Pildomosios Tarybos suvažiavimo.

32. Svarstoma reikalingumas sudaryti skirtingas SLA Namų Pardavimo ir Taisymo Komisijas. Pilnai išsikalbėjus ir apsvarsčius, nutarta sudaryti SLA Namų Pardavimo ir Taisymo Rytų ir Vakarų Komisijas, į kiekvieną tų komisijų išrenkant po tris Pildomosios Tarybos narius, kurie teiks savo rekomendacijas Pildomosios Tarybos narių nutarimui krivulės keliu. Į Vakarų Komisiją išrinkta K. P. Gugis, E. Mikužiutė ir Dr. S. Biežis; Į Rytų Komisiją išrinkta F. J. Bagočius, S. Mockus ir M. J. Vinikas.

33. Sprendžiama SLA nuosavybių apdraudimas nuo ugnies. Šiuo reikalu buvo pareikštos nuomonės buk SLA nuosavybės yra apdrausțos peraukštomis apdraudos sumomis. Iždininkas K. P. Gugis paaiškino, kad visos SLA nuosavybės yra apdraustos tik pagal namų vertę, neįskaitant žemės vertybės, ir kad nėra nei vienos nuosavybės, kuri butų apdrausta didesnei sumai, negu nuosavybė Susivienijimui kainavo. Pilnai reikalą apsvarsčius, nutarta pavesti Vakarų Nuosavybių Komisijai patikrinti visas SLA nuosavybių esamas ugnies apdraudas ir suteikti savo raportą Rytų Nuosavybių Komisijai ir vėliau raportuoti sekamam Pildomosios Tarybos suvažiavimui.

34. Iškeliama klausimas apie mokėjimą Social Security mokesčių už agentus, kurie prižiuri SLA nuosavybes. Reikalą apsvarsčius, S. Biežis įnešė, J. K. Mažukna parėmė Social Security mokestis už tokius agentus mokėti per tarpininkystę SLA Centro. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

35. J. K. Mažukna įnešė, K. P. Gugis parėmė, kad už SLA Chicagos namų prižiurėjimą E. Mikužiutę ir tų namų dženitorius Unemployment Compensation mokesčius taipgi mokėti per tarpininkystę SLA Centro. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

(Bus daugiau)

Žinios iš Lietuvos

Greit bus panaikinti litai

Taip bus įvykinta žmonių sutaupų ekspropriacija

Nepriklausomosios Lietuvos valstybės įstaigų likvidacija eina nepaliaujamai toliau. Sovietų Lietuvos komisarų tarybos nutarimu, Lietuvos Bankas, spalio 10 dieną likviduotas ir paskelbtas Sovietų Sąjungos valstybinio banko kontora. Taip pat likviduoti visi Lietuvos Banko skyriai provincijoje, kurie taip pat paversti sovietų banko kontoromis.

Kaip žinoma, Lietuvos Bankas turėjo nepriklausomoje Lietuvoje pinigų leidimo teisę. Likvidavus Lietuvos Banką, netrukus turės buti likviduoti ir Lietuvos pinigai — litai. Tokiu budu šimtai tukstančių Lietuvos gyventojų, taupusių centą prie cento ir litą prie lito, neteks ir savo kruvinai uždirbtų sutaupų, nes sovietų pinigai — červoncai ir rubliai neturi jokios tarptautinės vertės.

Bet kada litai bus panaikinti, jie nebeturės ir vietinės vertės. Žmonės, kurie už savo darbą ar už parduotus daiktus gavo apmokėjimą litais, neteks savo uždirbtų pinigų. Taip visi bus padaryti "proletarais".

Lenkijoj tas jau yra atlikta. Dabar ateina eilė Lietuvos žmonėms pasidaryti pilnai pavergta "mase".

Likvidacija lietuviškų įstaigų

Nors visos Lietuvos lietuvių įstaigos jau tapo bolševikiškos, bet to Sovietams dar ne gana. Sovietai dar turi jas visas įjungti ar prijungti prie Maskvos.

Nuo spalio 10 d. Lietuvos telegramų agenturos direktorium paskirtas kažkoks L. Šausas. Ligšiolinis "Eltos" direktorius K. Korsakas paskirtas valstybinės knygų leidyklos direktorium.

Matomai, artėja momentas, kada bus likviduota ir "Elta", kuri visiems lietuviams išeiviams buvo gerai žinoma kaipo žinių apie Lietuvą teikėja. Jau anksčiau buvo pranešta, kad K. Korsakas, budamas Maskvoje, kalbėjęs del "Eltos" įliejimo į sovietų telegramų agenturą "Tass". Dabar "Eltos" direktorium paskyrus kažkokį žydelį Šausą, ši įstaiga bus jau galutinai likviduota ir paversta "Tass" agenturos skyrium Kaune.

Rusų kalba vis labiau skerbiasi į susovietintos Lietuvos įstaigas. Lietuvos Telegramų Agentura "Elta" skelbia, kad jai reikalingos labai gerai rusų kalbą mokančios ir gerai mašinėle rusiškai rašančios tarnautojos.

Bolševikų "šventės" Lietuvoj

Spalio pradžioj švietimo komisariato rumuose buvo sušauktas pasitarimas, į kurį buvo įsakyta atvykti visiems Kauno vidurinių mokyklų (gimnazijų) direktoriams ir pradžios mokyklų inspektoriams. Posėdžiui pirmininkavo vice komisaras L. Gira. Posėdžio metu žydelis Brovkinas ir Kauno rusų vidurinės mokyklos direktorius Griduško (ši mokykla įsteigta maskolių karininkų ir GPU agentų vaikams), papasakojo, kaip tokios šventės minimos Rusijoje. Jie taip pat nurodė, kaip šventė turėtų buti paminėta Lietuvoje. Bet šio vieno pasitarimo neužteko. Kitam pasitarime "draugas" Brovkinas jau konkrečiai nurodė, kaip pripažysta "Tarybų Lietuva", "kokie mokytojai ir kokius darbus turi atlikti".

Po tokių komisariškų nurodymų buvo nutarta, kad minėjimas prasidės lapkričio 5 dieną ir truks kelias dienas. Čia pat pasakoma, kad šventės vyriausiu tvarkytoju Kaune yra komunistų partijos Kauno miesto komitetas, kuris taip pat rupinsis mokyklų papuošimu.

Taipgi Brovkinas, Griduško ir komunistų partija prižiuri Lietuvos mokyklų šventes.

Iš to taipgi matyt, kad ir Lietuvos parsidavėliai, kaip L. Gira, ne labai kaip turi jaustis savo komisariškose vietose. Neužilgo prasidės ir jų likvidacija.

Lietuvoje jau oficialiai panaikintos visos nepriklausomosios Lietuvos valstybinės ir religinės šventės. Įvestos šios šventės: Naujieji Metai, sausio 1 d., Lenino ir 1905 metų revoliucijos minėjimo diena sausio 22 d., "tarptautinio proletairato solidarumo diena" — gegužės 1 ir 2 d., Lietuvos paskelbimas sovietų respublika liepos 21 d., komunistų revoliucijos Rusijoje sukaktuvės lapkričio 7 ir 8 d., ir Stalino konstitucijos diena gruodžio 5 dieną.

"Esi beprotis, jeigu nori gryžti Lietuvon"

Atsiranda ir tarp Lietuvoje gyvenančių žydų žmonių, kurie pradeda biaurėtis sovietiškuoju režimu. Šiomis dienomis vienas Šveicarijoje gyvenąs žydas, kuris rengėsi važiuoti į Lietuvą ir tuo reikalu parašė savo seseriai Kaune laišką, gavo iš jos atsakymą, kuriame žodis žodin sakoma:

"Kaimynai sako, kad tu esi beprotis, jeigu manai gryžti. Visi norėtų į ten patekti, kur tu dabar esi. Tu negali arba nenori suprasti tikros padėties. Jeigu tu man tuo reikalu dar rašysi — aš neatsakysiu ir daugiau nerašysiu. Kai idiotas ir tai mano paskutinis žodis".

Maskoliai išstumė lietuvius iš jų namų

Butų klausimas, apsigyvenus visuose kampuose maskolių okupantams, darosi sovietų Lietuvoje stačiai katastrofingas. Iš Kauno gavome žinių, kad pradžioj nustatytas 9 kv. metrų grindų plotas vienam asmeniui yra sumažintas iki 6 kv. metrų. Faktiškai beveik niekas neturi ir 6 kv. metrų. Taip yra ne tik Kaune, bet ir provincijoje. Pati "Tarybų Lietuva" vedamajame pripažysta, kad Kaune reikalinga apie 10,000 kambarių. Del butų stokos laikraštis, be abejojimo, kaltina "buvusią Lietuvos buržuazinę santvarką". "Tik delto, o ne del ko kito toks nepaprastas butų ir kambarių trukumas". Tačiau visi Lietuvos gyventojai puikiausiai žino, kodel staiga Lietuvoje retai kuris žmogus beturi savo kampą: visus geresniuosius butus užėmė maskoliai. Juk nejuokas sutalpinti Lietuvoje virš 300,000 maskolių okupantų, kurių buvo pirmaisiais Lietuvos okukacijos mėnesiais. Dabar jų skaičius yra dar padidėjęs.

Žmonių padėtis yra tokia katastrofinga, kad daugelis priversti gyventi net palapinėse arba malkų sandėliuose: be langų, be šviesos, šaltyje! Net "Tarybų Lietuva" prapižysta, kad "problemą vistiek reikia kaip nors išspręsti, nes žiema artėja ir žmonės turi susirasti bent kokią pastogę". Šiuose žodžiuose aiškiai matosi, kad esama žmonių visiškai be pastogės. Tarp receptų, kuriuos laikraštis siulo, yra tokie: panaikinti dalį restoranų ir juose apgyvendinti neturinčius buto. Taip pat galima esą pasielgti su barais, kai kuriais viešbučiais ir net krautuvėmis, kurias galima sujungti. Pasak laikraščio, butų klausimas yra aktualus ne tik Kaunui, bet ir visiems Tarybų Lietuvos miestams ir miesteliams", todel "visur reiktų imtis tokių pat priemonių, kaip ir Kaune". Taip pat siuloma iš Kauno iškraustyti tuos gyventojus, kurie nedirbą nei fabrikuose, nei įmonėse nei įstaigose.

Tas pats laikraštis kelia klausimą, kad daugelis Kauno ir Vilniaus gyventojų turėtų susirasti butus aplinkiniuose kaimuose ir miesteliuose.

Jau iš šių paties oficiozo "Tarybų Lietuvos" prisipažinimų galima susidaryti vaizdą, kokian vargan atsidurė Lietuvos gyventojai, iš kurių okupantai atėmė net butą, išmetė į gatvę ir privertė gyventi palapinėse!

Šlamštas vietoj knygų

Naujai įsteigta sovietų Lietuvos valstybinė leidykla paskelbė savo pirmųjų leidinių planą. Pirmuoju leidiniu busianti išleista Liudo Giros eiliuota Stalino panegirika, kurią jis paskaitė "liaudies seime" sovietinės konstitucijos priėmimo proga. Ši atsiprašant poema pavadinta "Stalino LTSR konstitucija". Antruoju leidiniu busianti leidžiama P. Mikutaičio parašyta Juliaus Janonio monografija "Juliaus Janonio gyvenimas ir kuryba". Po to eisianti Salomėjos Nėries sukurta malda Stalinui, kuri pavadinta "Poema apie Staliną". Šį eilėraštį S. Nėris parašė, kai buvo panaikinta Lietuvos nepriklausomybė ir Lietuvos valstybė oficialiai įjungta į SSSR. Už šią maldą Stalinui Salomėja Nėris užsipelnė ypatingą Maskvos valdovų pagarbą ir ji buvo pakviesta net Kremlin. Ketvirtuoju veikalu busianti leidžiama Stalino biografija, kuri išeisianti "gražiu leidiniu". Po to eisianti K. Borutos knyga — novelių rinkinys "Saulę ant savo pečių parnešti išėjo".

Prie bolševikų skurdas ir badas Lietuvoj

Auga visuotina neapykanta bolševikų

Iš pavergtosios Lietuvos gauta žinių, kad gyventojai ypač nusiskundžia tekstilės vilnonių ir odos prekių nebuvimu. Ši žinia pasitvirtina iš įvairių šaltinių. Tuo tarpu kai per mitingus ir spaudą keliama padangėn vadinami stachanoviški metodai, kurių dėka, girdi, darbininkai pakėlę našumą šimtais ir net tukstančiais nuošimčių, tikrovėje visa pramonės gamyba yra per kelis bolševikų viešpatavimo mėnesius baisiausiai dezorganizuota. Fabrikai nebepagamina nė pusės to, kas buvo anksčiau. Be to, labai padidėjo vadinamo broko gamyba. Darbininkai, jausdami komisarų botagą, stengiasi kiek galima išspausti iš mašinų arba savo raumenų, todel nebežiurima pagamintos prekės kokybės, o tiktai skaičiaus. Tad ir Lietuvos rinkoje jau pasirodė tokios pat prekės, kurių pilna sovietų Rusijoj. Tokią prekę gavęs pirkėjas nežino ką su ja daryti, nes ji ir biauriai atrodo, ir blogos rųšies, ir greit susidėvi arba genda. Nors kortelių neįvesta, bet tai padėtį tik dar pablogina. Mat, jeigu butų kortelės, tai žmonės bent turėtų viltį gauti nors paskirtą mažą normą. Dabar gi viskas priklauso nuo laimės. Jeigu pasisekė surasti kokį užkampį, kuriame dar šiek tiek prekių yra, tai po ilgo stovėjimo eilėse gauni šį bei tą. Tačiau vargas tiems, kurie neturi laiko arba galimumo stovinėti eilėse valandų valandas. Tie žmonės kenčia didžiausią skurdą. Bet jeigu nėra įvesta kortelių, tai kiekvienas drabužių, butų arba siulų pirkinys yra pažymimas pase. Tokiose aplinkybėse darosi suprantama, kad Lietuvoje įsigalėjo didžiausia spekuliacija, ypač kad detalinė prekyba visuomet buvo žydų rankose, o jie yra geri meistrai iš kiekvienos padėties pasipelnyti. Taip pat žmonės, nežiurint grąsinimų ir bausmių, stengiasi kiek įmanydami, sudarinėti atsargas, nes visi laukia dar didesnio skurdo ir trukumo. Oficialinės deklamacijos apie "laimingą ir linksmą" gyvenimą Lietuvos gyventojų ausyse skamba kaip biauriausia ironija.

Taip pat didžiausią pasipiktinimą kelia, kad visas geriausias prekes išpirko maskolių karininkai ir kareiviai, o taip pat atsiųsti iš Rusijos GPU valdininkai. Ypač jie, kaip šarančiai, puolė pirkti drabužių, batų, baltinių, laikrodžių, peiliukų, foto aparatų, vaistų. Visa tai siuntinių siuntiniais nuėjo išbadėjusiems maskoliams, gyvenantiems sovietų "rojuje" jau 20 su viršum metų. Tokiomis aplinkybėmis darosi suprantama, kad žmonių neapykanta prieš kiekvieną maskolių kareivį vis didėja, nes gyventojai mato, kas yra jų didžiausio skurdo priežastis.

Vienas žinių teikėjas nurodo dar į tokią aplinkybę. Kiekvienoje kalboje bolševikų agitatoriai kalba apie tai, kokį "laimingą" gyvenimą atnešusi raudonoji armija, ir kokiam skurde gyvenę lietuviai "plutokratijos" laikais. Tokios kalbos sukelia gyventojuose tiktai karčią šypseną ir paslėptą apmaudą, nes kiekvienas žmogus iš savo skaudaus patyrimo žino, ko jis nustojo, bolševikams Lietuvą okupavus. Nustojo ne tiktai laisvės, bet ir pačių reikalingiausių kasdieniniam gyvenime reikmenų. Bolševikai vartoja frazeologiją, kad jiems rupi "darbo liaudies" reikalai. Tačiau informatorius pavyzdžiais nurodo, kokia neapykanta prieš okupantus pastebima kaip sykis darbininkų tarpe. Net ir tie darbininkai, kurie pirmomis bolševikų okupacijos dienomis pasidavė agitatorių pažadams, dabar prarėgėjo, kad vieton laisvės Maskva uždėjo pančius ir komisaro botagą, o vieton "laimingo" gyvenimo — skurdą ir pusbadį gyvenimą.

AR UŽSIREGISTRAVOTE SLA TREČIO VAJAUS ORGANIZATORIUM?

Kuopų susirinkimai

NANTICOKE, Pa. — SLA 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, 1:30 val. po pietų, priprastoj vietoj. Prašomi visi draugai atsilankyti, nes yra svarbių dalykų aptarimui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 12 kuopos. Užsimokėkite savo duokles, kad neliktumet suspenduoti.

B. Kvedaravičius, sekr.

THOMPSONVILLE, CONN. — SLA 113 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, priprastu laiku ir priprastoj vietoj. Visi draugai ir draugės prašomi susirinkti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Nepamirškite atsivesti nors po vieną naują narį prirašyti prie SLA 113 kuopos.

J. Žvirblis, sekr.

LAWRENCE, MASS. — SLA 41 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, 1940 metų, 2 valandą po pietų, prisprastoj vietoj. Visi nariai malonėkite pributi, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui.

W. McGowan, sekr.

SOUTH FORK, PA. — SLA 141 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 dieną, Švento Antano svetainės kambary. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Taipgi yra ir kitų reikalų apsvarstyti. Atsiveskite nors po vieną kandidatą prisirašyti prie SLA 141 kuopos.

Jurgis Valukas, sekr.

CASTLE SHANNON, PA. — S. L. A. 266 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, 1 valandą po pietų, priprastoj svetainėj. Malonėkite visi draugai atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Kurie neatsilankys susirinkiman, bus baudžiami 25 centais. Ateidami atsiveskite po draugą prirašyti prie SLA 266 kuopos. Už kiekvieną prirašytą draugą gausite po vieną dolerį iš kuopos tuojaus.

J. Blazevičius, sekr.

LEE PARK, PA. — SLA 68 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, 2 valandą po pietų, 1218 S. Main St. Malonėkite visi kuopos nariai dalyvauti, nes bus svarbus susirinkimas. Bus kuopos valdyba renkama 1941 metams. Delegatai iš 7 apskričio suvažiavimo išduos raportus. Taipgi visi nariai malonėkite užsimokėti mokestis už šiuos metus, kad neliktumet skolingi pradedant 1941 metus.

St. Žukauskas, sekr.

PITTSBURGH, PA. — SLA 40 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 1 dieną, 2 valandą po pietų, L. M. D. svetainėj, 142 Orr St. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti, nes yra sarbių reikalų aptarimui. Taipgi bus renkama S. L. A. 40 kuopos valdyba 1941 metams. Ateidami atsiveskite savo draugus, drauges ir pažystamus prirašyti prie SLA 40 kuopos.

M. Zdankienė, sekr.

HERKIMER, N. Y. — SLA 233 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 8 dieną, 2 valandą po pietų, toj pačioj vietoj. Neužmirškite visi nariai atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite savo draugus prisirašyti prie SLA 233 kuopos. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1941 metams.

A. Daniunas.

SO. CHICAGO, ILL. — SLA 74 kuopos susirinkimas įvyks gruodžio 4 dieną, J. Pauliko stuboj, 9243 Paxton Ave. Malonėkite visi nariai ir narės butinai atsilankyti, nes bus renkama kuopos valdyba 1941 metams. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Neužmirškite atsivesti kandidatų prisirašyti prie SLA 74 kuopos. Užsimokėkite užvilktas mėnesines duokles, kad neliktumet suspenduoti. Neatsilankiusieji susirinkiman busite baudžiami po 50 centų.

M. Muižis, sekr.

Jau Išleista Knygutė "PILIETYBĖS PAMOKOS"
(Parašyta per Advokatą)
Duoda atsakymus į klausimus del gavimo pilnų Amerikoniškų popierų arba pilietybę. Kaina 35c.
Joseph J. Grish
4631 South Ashland Avenue,
Chicago, Illinois.
PHONE: YARDS 1001

AR JAUČIATĖS NUVARGĘ — BE VIKRUMO?
Skauda galvą—išputę viduriai?
● Kada tik užsikemša jūsų žarnos, išpunta viduriai, dvokia kvapas, aitrumas, užkietėjimas, imkite FEEN-A-MINT. Ta malonaus skonio liuosuojanti kramtoma guma švelniai bet tikrai liuosuoja vidurius. Imkit einant gult. Ryte jausite tikrą palengvinimą ir atgausit vikrumą. Jaunų ir senų milionai naudojasi nebrangiu FEEN-A-MINT. Jis tinka ir jūsų šeimai. Nusipirkit FEEN-A-MINT šiandien!

Nepaprastas Palengvinimas Reumatiškų Skausmų
Nekentėkite bereikalingai raumenų skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenų skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenų skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas ūmai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkučiu jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkutę Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.
LITHUANIAN 153

"1940" Gyduolės

"1940" LINIMENTAS teikia palengvinimą žmonėms nuo skaudamų muskulų, raumatizmo, dieglio pečiuose ir strėnose, deginimo kojų padų. Atletai naudoja ji po treiniravimosi. Ligonbučiai naudoja ji. Daktarai rašo receptus ligoniams. Pamėginkite ir jus.
"1940" Linimento kaina ---------- 75c.

"1940" COUGH SYRUP, tai puikus prirengimas tiems, kurie turi kosulį nuo šalčio, balso užkimimą, arba sausą kosulį, erzinantį kvėpavimo organus. Tinka kudikiams ir suaugusiems žmonėms.
"1940" Cough Syrup ---------- 75c.

"1940" LAXATIVE — vidurių liuosavimui pilės. Kada žmogus jaučiasi pailsęs, pavargęs, turi galvos skaudėjimą, to priežastimi gali buti vidurių neveiklumas. Paimkite vieną ar dvi "1940" Laxative piles einant gulti, o ryte atsikėlę jausitės linksmas, sveikas ir pilnas gyvumo. Mes rekomenduojame jums naudoti "1940" Laxative piles.
"1940" Laxatives ---------- 10 ir 25c.

"1940" HEADACHE POWDER. Galvos skaudėjimas pas daugelį žmonių yra kasdieninis svečias. Tam yra priežasčių. O turint galvos skaudėjimą, darbe jums nesiseka, negalite buti tinkamas savo draugijoj. Kada pajaučiate galvos skaudėjimą, visada naudokite "1940" Headache Powder.
"1940" Headache Powders ---------- 10 ir 25c.

"1940" TREJANKA, tai sudėtis geriausių vaistų-augmenų, vuogų, žiedų, lapų, žievių, šaknų, specialiai parinktų lietuvio skoniui. Užpilkite tą sudėtį geru šnapsu ir už dviejų-trijų dienų gerkite vieną stikliuką ryte, ar daugiau. Tas duos jums gerą apetitą valgyti, jausitės linksmas ir sveikas. "1940" Trejanka yra No. 1 didelėmis dalimis prirengta. Pilant šnapsą, šaknys nebėga iš bonkos.
"1940" Trajanka ---------- 45c.

REIKALINGI AGENTAI didesnėse lietuvių kolonijose šias gyduoles pardavinėti vaistinėse ir žmonių namuose. Mes apmokame už gyduolių garsinimą per radio ir laikraščiuose. Vietose, kur negalėtumet šių gyduolių gauti vaistinėse, parašykite mums laišką — mes prisiųsime.

ANTHRACITE SALES AGENCY
Sales Manager A. Staniškis,
Shenandoah, Pa.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA
Su Angliškais Paaiškinimais — Pritaikyta Amerikos Lietuviams
Sutaisė DR. D. PILKA
Gramatikoje pilnai išdėstyta visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės — žodžių daryba, linksniavimas, asmenavimas, sintaksė, skyriamųjų ženklų nurodymas ir apie 1,500 veiksmažodžių angliškas žodynėlis.
KAINA $1.00 su prisiuntimu.
Agentams ir mokykloms duodama nuolaida. Reikalaukite pas
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

NAUJIENOS
NAUJIENOS pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoj.
NAUJIENOS turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.
NAUJIENOS paduoda vėliausias pasaulines žinias.
NAUJIENOSE rasite necenzuruotų žinių iš Lietuvos.
NAUJIENŲ prenumerata Amerikoj (be Chicagos) kainuoja $5.00, Chicagoj ir Europoje —$8.00.
NAUJIENOMS—pinigus siųskite šiuo antrašu:
"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius,
"Keleivio" Name,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. K. P. Gugis,
Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434.
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisas: 127 No. Dearborn St.
Vakarais: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,
50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRiangle 5-3622
Tel.: EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Dr. G. J. Tarulis,
Osteopatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10—5 ir 7—9.

KNYGA APIE DŽIOVĄ IR TUBERKULOZĄ
KAINA 25 CENTAI
Parašė ir parduoda
Dr. Ignotas Stankus,
1210 So. Broad Street,
Philadelphia, Pa.

MUSŲ BIZNIERIAI

John Naghten & Co.
Established 1863
Insurance
1903 Insurance Exchange
Chicago, Illinois

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS
SLA NARYS
Tel. So. Boston 9423
Real Estate & Insurance
Specializuojam: Bizniais, Gyvenimo Namais ir Farmomi
Mandagus ir Greitas Patarnavimas
322 W. Broadway, South Boston, Mass.